

Hepatos

Hrvatsko društvo
za bolesti jetre

Godišnji izvještaj za 2021. godinu

Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“

Zaposlenih: 2

Dodatne informacije o društvu

Hepatos
Doverska 29
21000 Split
Tel. +385 (0)21 45 99 88

Besplatni info telefon 0800 400 405

e-mail: hepatos@hepatos.hr

web stranica: www.hepatos.hr

facebook stranica: [Hrvatsko društvo za bolesti jetre “Hepatos”](#)

SADRŽAJ

Uvodna riječ Izvršnog tima

Postignuti rezultati

Uvodna riječ

Za nama je 21 godina predanog rada koje su "Hepatos" doveli do pozicije neupitnog lidera među organizacijama civilnog društva u zagovaranju ne samo prava osoba oboljelih od virusnih hepatitisa već i ostalih bolesti jetre. Tijekom 2021. društvo u cjelini nastavilo se suočavati s COVID-19 prijetnjom za javno zdravlje a Društvo "Hepatos" nastavilo je svoje napore na informiranju javnosti da ne smijemo zapustiti svoja prethodna dostignuća u javnom zdravstvu te da u trenutku, kada ne možemo napredovati u borbi protiv bolesti jetre, bismo barem trebali pokušati zadržati trenutnu situaciju i izbjegavati korake unazad kako ne bismo izgubili teško postignut zamah u eliminaciji virusnih hepatitisa kao i drugih jetrenih bolesti.

"Hepatos" je svoju ulogu među organizacijama civilnog društva u zagovaranju prava pacijenata s jetrom uspio zadržati nastavkom pružanja naših usluga, naravno pridržavajući se smjernica Kriznog stožera RH.

Dalnjim radom nastojat ćemo opravdati povjerenje svih Vas, a za sada ponosno izlažemo naše godišnje izvješće za 2021. godinu.

Među mnogobrojnim uspjesima 2021. posebno bi smo istaknuli:

- ❖ **organizaciju**, po prvi put ikad, **Hrvatskog tjedna jetre** pod nazivom „Stari problemi u novoj COVID19 / post COVID19 eri“ u suradnji s Hrvatskim gastroenterološkim društvom a s ciljem nastavljanja višegodišnjeg „Hepatos“-ovog djelovanja na ažuriranju informacija i obaveštavanju zdravstvene zajednice, javnog sektora ali i šire javnost o problemima koje bolesti jetre, poput „tihih epidemija jetre“ (virusni hepatitis i masna jetra) te hepatocelularni karcinom (HCC) nameću društvu u cjelini.

U sklopu događaja održali smo:

- dvodnevni međunarodni stručni sastanak s političkim ciljem:
- dvodnevnu javnu akciju s mobilnom klinikom - Mobilni InfoHep Centar:

Aktivnostima koje su se odvijale u 3 hrvatska grada pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika RH, pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva, a događaji su dobili i službenu podršku The European Association for the Study of the Liver (EASL), pridružilo se 500+ sudionika iz 15 država sa 4 kontinenta. Važnost zdravlja jetre, koja sve više dolazi u fokus hrvatske javnosti, istaknuta je, ne samo izloženim rezultatima, podatcima i statistikama eminentnih predavača tijekom dvodnevnog međunarodnog stručnog sastanka, već i velikim odazivom tijekom dvodnevnih javnih akcija Mobilnim InfoHep Centrom.

- ❖ **sastanak predstavnika Društva s predsjednikom Republike Zoranom Milanovićem** koji se održao 25.10.2021. povodom Mjeseca borbe protiv raka jetre. Na sastanku su predstavnici Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" informirali predsjednika Milanović o posljednjim informacijama o raku jetre. Istaknuli su kako im je cilj tijekom listopada – Mjeseca borbe protiv raka jetre – što jasnije artikulirati najnovije informacije prikupljene tijekom stručnog skupa s međunarodnim sudjelovanjem održanog u lipnju.
- ❖ **Uvrštavanje "Hepatos"ovih aktivnosti te navođenje Mobilnog InfoHep Centra u Izvešću Svjetske zdravstvene organizacije (SZO)** koje je pod nazivom "Interim guidance for country validation of viral hepatitis elimination" objavljeno 08. lipnja 2021.

SZO je razvio privremene smjernice za države i druge dionike koji rade na eliminaciji virusnog hepatitisa kao javnozdravstvenog problema, s posebnim naglaskom na virus

hepatitisa B (HBV) i virus hepatitis C (HCV). U izvješću se navodi: " uključujući i inovativne modele pružanja usluga, prikazanih u Sažetom pregledniku primjera dobre prakse: ...; Mobilni InfoHep Centar koji u Hrvatskoj pruža sveobuhvatne usluge povezivanja u skrb za virusne hepatitise ..."

Tijekom godine, u suradnji s stručnjacima Hrvatskog Gastroenterološkog društva, radili smo na ažuriranju informacija o bolestima jetre dostupnim na našim stranicama što je primjećeno i pohvaljeno od stručnjaka: "*Vasa je udruga, a tako i stranica, sigurno mjesto gdje bolesnici mogu dobiti točnu i pravovremenu informaciju, uputu na pocetku svoje bolesti kao i podršku tijekom bolesti!*"

Zbog toga Vama i cijelom timu iskrena zahvala jer to sigurno i nama lijećnicima pomaze u brizi za bolesnike!"

Naše aktivnosti prepoznate su i od korisnika kao korisne budući da su kroz navedene aktivnosti svi zaineresirani dobili potpune informacije o virusnim hepatitisima, bolestima jetre, metodama i načinima liječenja te potrebnu psihološku pomoć. Ističemo prepoznatljivost našeg InfoHep Centra od strane neposrednih korisnika i od strane posrednih korisnika (novinari, članovi drugih organizacija civilnog društva).

Korisnici InfoHep Centra kao i Mobilnog InfoHep Centra ovim programom dobili su informacije o virusnim hepatitisima, masnoj jetri te ostalim bolestima jetre, informacije o ostvarivanju socijalnih i zdravstvenih prava, načinu i mogućnostima liječenja, uspjehu različitih vrsta terapija, podnošljivosti i popratnim pojавama te pravima na liječenje kao i mogućnost besplatnog i anonimnog testiranja na hepatitis C, pregleda jetre transientnom elastografijom (Fibroscanom) te savjetovanje i informiranje.

Zbog dostupnosti te u nekim slučajevima i anonimnosti ove usluge omogućena je skrb zajednicama Republike Hrvatske koje su izolirane te nemaju adekvatan pristup specijalistima.

Također je zbog pristupačnosti usluge u mnogim slučajevima ova usluga doprinijela smanjenju stigmatizacije i diskriminacije oboljelih senzibiliziranjem i informiranjem javnosti o problemu virusnim hepatitisima te povećala broj testiranih.

InfoHep Centar

Naše savjetovalište nalazi se na adresi Fra Bonina 11 u Splitu gdje liječnici KBC Split i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo SDŽ pružaju usluge savjetovanja, anonimnog i besplatnog hepatitis i HIV testiranja sa testovima na slinu kao i pregledi jetre uređajem Fibroscen 530k. Tijekom 2021. godine u Savjetovalište se javilo više od 250 osoba.

POSTIGNUTI REZULTATI U 2021. GODINI

Tijekom 2021. Godine Hrvatsko društvo za bolesti jetre "Hepatos" je:

- pružilo usluge pregleda ili savjetovanja:
 - 268 osoba u Savjetovalištu
 - 387 osoba Mobilnim InfoHep Centrom
- radilo i uspješno održalo prvi **Hrvatski tjedan jetre**
- pokrenulo pilot program „Mobilni InfoHep Centar u primarnoj medicini“ kojim planiramo u ordinacijama obiteljske medicine pružiti cijelokupnu uslugu preventivnog pregleda uključujući, kao i uvijek, uz prisutnost liječnika specijalista koji provode liječenje osoba s bolestima jetre, u ruralnim područjima a sve sa ciljem osiguravanja „linkage to care“ usluge.
- bilo prisutno u medijima s ciljem informiranja i educiranja šire zajednice kroz:
 - 35 medijska istupa
 - 30 vijesti aktivnostima i novostima iz društva i prevedenim vijestima iz svijeta na našoj web stranici [www.Hepatos](http://www.Hepatos.hr).hr
 - 67 obavijesti na našim društvenim mrežama
- revidiralo informacije o bolestima jetre.
 - web stranica je u prošloj godini posjećena **39.650 puta**
 - kampanje na društvenim mrežama, posebice na Facebooku, vidjelo je **452.341 korisnika**

Također bismo voljeli istaknuti :

- ❖ Predsjednica Društva mr.sc. Tatjana Reić prepoznata je kao jedna od 20-ak žena vizionarki i liderica u hrvatskom zdravstvu. „zahvaljujući višegodišnjem djelovanju i upornosti čime je nesumnjivo doprinijela promicanju zdravlja i poboljšanju kvalitete života, zahvaljujući njenoj posvećenosti poboljšanju zdravstvene skrbi i radu na promicanju inovacija u liječenju čime je na kreativan i proaktiv način pomaknula granice društveno odgovornog djelovanja u zajednici“
- ❖ Predsjednica mr.sc. Tatjana Reić **jedina je osoba iz Republike Hrvatske koja je, kao jedna od povjerenica prestižne Lancet-EASL komisije**, tijekom posljednje tri godine doprinijela vrijednom radu i zajedničkoj suradnji s ciljem objave nalaza i preporuka usmjerenih na bolest jetre u Europi u članku: "EASL-Lancet komisija za jetru: Zaštita slijedeće generacije Europskog od komplikacija bolesti jetre i prerane smrtnosti"

Na launch event-u kojem je prethodila konferencija za medije održanim 2. prosinca 2021., u Briselu, Belgija, EASL-Lancet komisija za bolesti jetre u Europi predstavila je Izvješće svog rada kojim su stručnjaci pregledali i analizirali stanje bolesti jetre diljem Europe, a prioritet im je bio identificirati prepreke poboljšanju zdravlja jetre kao i potrebna rješenja.

Ursula von der Leyen, predsjednica Europske komisije, 6 minutnim uvodnim obraćanjem tijekom ovog „najvažnijeg hepatološkog događaja 2021.“, predstavila je važnost ovog do sada najopsežnijeg dokumenta proizведенog u Europi koji

multidisciplinarnim pristupom daje uvid u stanje bolesti jetre kako bi se izbjegle stotine tisuća nepotrebnih smrti tijekom sljedećih, za oboljele diljem regije, kritičnih nekoliko godina.

Izvješće je predstavilo deset djelotvornih preporuka, od kojih je polovica usmjerena na pružatelje zdravstvenih usluga, a polovica prvenstveno na zdravstvenu politiku. Akcije se odnose na značajan utjecaj bolesti jetre na radno sposobno stanovništvo u Europi, potrebu za ronom dijagnostikom i liječenjem, društvenu stigmatizaciju povezane s bolestima jetre, važnost multidisciplinarnog pristupa i ujednačenost djelovanja diljem Europe.

HRVATSKI TJEDAN JETRE

"Stari problemi u novoj COVID19 / post COVID19 eri"

ORGANIZERS:

THE EVENT IS ORGANIZED UNDER THE

High auspices
of The President
of the Republic of Croatia

Auspices of the Ministry of Health
of the Republic of Croatia

Hrvatsko Društvo za bolesti jetre "Hepatos", u suradnji s Hrvatskim gastroenterološkim društvom u periodu 09.-12.06.2021. organiziralo je, po prvi put ikad, **Hrvatski tjedan jetre pod nazivom „Stari problemi u novoj COVID19 / post COVID19 eri“** s ciljem nastavljanja višegodišnjeg "Hepatos"-ovog djelovanja na ažuriranju informacija i obaveštavanju zdravstvene zajednice, javnog sektora ali i šire javnosti o problemima koje bolesti jetre, poput „tihih epidemija jetre“ (virusni hepatitis i masna jetra) te hepatocelularni karcinom (HCC) nameću društvu u cjelini.

U sklopu događaja održali smo:

- dvodnevni međunarodni stručni sastanak s političkim ciljem:
- ❖ Dan 1: "HCC kao rezultat nezadovoljenih potreba "tihih epidemija jetre" 9.06.2021., Zagreb
- ❖ Dan 4: "NAFLD dan kao dio Hrvatskog tjedna jetre" 11.06.2021., Opatija

- dvodnevnu javnu akciju s mobilnom klinikom - Mobilni InfoHep Centar:
- ❖ Dan 2: Međunarodni NASH Day, 10.06.2021., Zagreb
- ❖ Dan 3: Međunarodni NASH Day, 11.06.2021., Rijeka

Nakon uspješno organiziranog prošlogodišnjeg međunarodnog skupa uvrštenog na listu službenih događanja tijekom Hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije, ove godine Društvo "Hepatos" je, ovaj put u suradnji s Hrvatskim gastroenterološkim društvom, proširilo događaj na cijeli tjedan.

Aktivnostima koje su se odvijale u 3 hrvatska grada pod **visokim pokroviteljstvom Predsjednika RH, pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva**, tijekom kojih se pridružilo 500+ sudionika iz 15 država sa 4 kontinenta, okupili su najeminentnije predstavnike europskih i hrvatskih institucija i organizacija koje se bave bolestima jetre, a događaji su dobili i službenu podršku **The European Association for the Study of the Liver (EASL)**.

Važnost zdravlja jetre, koja sve više dolazi u fokus hrvatske javnosti, istaknuta je, ne samo izloženim rezultatima, podatcima i statistikama eminentnih predavača tijekom dvodnevog međunarodnog stručnog sastanka, već i velikim odazivom tijekom dvodnevne javne akcije Mobilnim InfoHep Centrom.

Obzirom da činjenice ukazuju kako nešto više od polovine svih smrtnih slučajeva u Hrvatskoj se može pripisati čimbenicima rizika povezanim s ponašanjem, među kojima su prehrambeni čimbenici, pušenje, konzumacija alkohola i nedovoljna tjelesna aktivnost, okupljeni stručnjaci iz najutjecajnih organizacija/institucija/društava (*European Association for the Study of the Liver*, *Svjetska zdravstvena organizacija*, *HZJZ*, *Ministarstvo zdravstva*, *European Centre for Disease Prevention and Control*, *Hrvatsko gastroenterološko društvo*, *Hrvatsko društvo za medicinsku onkologiju*, *EASL International Liver Foundation*, *KB i KBCi (Merkur, Zagreb, Sestre milosrdnice i Rijeka) KOHOM*, *EU Public Health Alliance*, *Medicinski fakultet Zagreb*, *Medicinski fakultet Haifa*, *Medicinski centar Tel-Aviv*, *Referentni centar za hepatitise MZRH*, *Task Force for Global Health*, *Center for Disease Analysis Foundation*, *Sveučilište Ljubljana*, *World Hepatitis Alliance*, *Global Liver Institut i dr.*) su prikazali posljednje rezultate, usporedili iz prve ruke prikupljena izvješća o bolestima jetre, podjelili trenutno dostupne informacije o utjecaju COVID 19 pandemije na bolesti jetre ali i mogućnosti i dostupnosti terapija za pacijente s bolestima jetre te ponudili svoja mišljenja, preporuke i prijedloge rješenja u svrhu širenja najnovijih informacija o bolestima jetre široj javnosti, formiranja kvalitetnih preporuka i savjeta za buduće akcije i smjernice u svrhu djelovanja i sprječavanja daljne patnje.

Kako bi što jasnije proširili najnovije informacije do svih dionika, ovogodišnja **događanja su, kao suorganizatori, podržali** Hrvatsko gastroenterološko društvo, Hrvatsko društvo za internističku onkologiju, Hrvatsko onkološko društvo, Hrvatsko društvo za dijabetes i bolesti metabolizma, Referenti centar Ministarstva zdravstva za dijagnostiku i liječenje virusnog hepatitisa te Referenti centar Ministarstva zdravstva za dijabetes.

DAN 1, 09.06.2021. međunarodni stručni skup s političkim ciljem održan u Hotelu Dubrovnik, Zagreb

“HCC kao rezultat nezadovoljenih potreba tihih epidemija jetre”, međunarodni stručni skup s političkim ciljem na visokom nivou otpočeo je s obraćanjem **prof. Thomas Berg-a**, podpredsjednika EASL-a, koji je istaknuo da “...COVID 19 pandemija i dalje je glavni izazov koji je utjecao i promijenio medicinska društva i medicinsku znanost općenito.” No to ne mijenja činjenicu da je rak jetre, jedan od 10 najčešćih karcinoma u Hrvatskoj, u porastu u Europi što ga čini prioritetom na europskoj razini.

Obzirom da je “u 2019. godini oko 170 000 ljudi umrlo od bolesti jetre kao posljedica virusa hepatitis B i C.” kako je istaknula **dr. Iva Pejnović Franelić**, novo imenovana voditeljica Ureda Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) u Republici Hrvatskoj, globalno Izvješće o

CROATIAN LIVER WEEK - 2021		EUROPEAN LIVER WEEK - 2021	
Zagreb, Rijeka (Opatija) Croatia		Virtual Platform	
CROATIAN LIVER WEEK - 2021		EASL ENDORSED EVENT	
			The Voice of Hepatology
			June 12-16, 2021
List of the events:			
<ul style="list-style-type: none"> > Two-day international scientific meeting with political goal: Day 1: "NASH as the result of the current metabolic changes in society" June 19th, Zagreb > Day 2: "NASH day as a part of the Croatian Liver Week" June 12th, Rijeka 			
<ul style="list-style-type: none"> > Two-day public action with mobile clinics: Mobile Infopoint Center: Day 1: NASH Day, June 10th, Zagreb > Day 2: NASH Day, June 11th, Rijeka 			
Organizers:			
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Croatian Society for Liver Diseases ("Hepatos") 		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Croatian Society for Gastroenterology 	
The event is organized under the banner:			
<ul style="list-style-type: none"> ◆ high auspices of The President of the Republic of Croatia ◆ auspices of the Ministry of Health of the Republic of Croatia 			
In co organization with:			
<ul style="list-style-type: none"> ◆ HCC as the result of the united needs of "silver liver epidemics" ◆ Croatian Society of Internal Medicine ◆ Croatian Oncological Society ◆ Croatian Institute for Public Health ◆ Croatian National Reference Centre for Diagnostics and Treatment of Viral Hepatitis of the Ministry of Health. 		<ul style="list-style-type: none"> ◆ NASH day as a part of the Croatian Liver Week ◆ University of Croatian Science Faculty for Gastroenterology ◆ Croatian Society for Prevention for Diabetes and Metabolic Disorders ◆ Croatian National Reference Centre for Infectious Diseases and Institute of Health ◆ UHC Rijeka and UH Merkur 	
Expert organizing committee (in alphabetical order):			
HCC as the result of the united needs of silver liver epidemics		NASH day as a part of the Croatian Liver Week	
Vica Grgurević, Ivana Horvat, Ivana Matulović, Stjepko Pešić, Tatjana Šimac, Adriana Vrček, Lucija Vrvić, Jukli		Draženka Češnik, Filip Blažić, Ivan Češnik, Tatjana Pavić-Kančić Goran Heuer, Andrea Išaković, Ivana Matulović, Sandra Šimac, Marija Radić, Tabana Ređić, Jasmina Šimac, Nadja Skenderović	
			

HCC as the result of the unmet needs of "silent liver epidemics"	
High Level International Scientific Meeting with Political Goal	Zagreb, Hotel Dalmacija, July 26th ("Ban Mihalćić")
June 9-10, 2021	June 9-10, 2021
Meeting moderator: Daniela Trbović	
18:00-18:30	Welcome remarks by organizer
Distinguished guest addresses	Tatjana Račić, Croatia – Croatian Society for Liver Diseases
Thomas Berg, Germany – European Association for the Study of the Liver	Iva Papović, Franklin, Croatia – WHO Country Office, Croatia
Vesna Češka, Minister of Health of the Republic of Croatia	President of the Republic of Croatia – message / support letter
Introductions and presentations	
19:30-19:50	State of the art lecture
	Stjepko Perline, Croatia Croatian Society for Internal Medical Oncology
Current landscape of HCC	
19:50-11:05	HCC Advances in diagnosis and prognosis
	Massimo Colombo, Italy – Humanitas Research Institute – Chairman of EASL International Liver Foundation
11:05-11:20	Surgeon Treatment HCC: Liver Resection vs. Liver Transplantation
	Danko Matišić, Croatia – University Hospital Zagreb
11:20-11:35	Medical treatment in the field of liver cancer
	Vanja Čarić, Croatia – Division of Vascular Radiology, UZ Zagreb
11:35-11:50	User transplantation for hepatocellular carcinoma: When do we stand?
	Tatjana Kraljević, Kandžić, Croatia – Head of Department of Gastroenterology, University Hospital "Mater Misericordiae", Zagreb

EUROPEAN CONGRESS ON HCV & COVID-19/14. posao COVICOVID-a 2020.	
June 9, 2021 Zagreb	
	 EASL ENDORSED EVENT
HCV as the result of the unmet needs of "silent liver epidemics" <i>Continued</i>	
High Level International Scientific Meeting with Political Goal Zagreb, Hotel Dubrovnik, June 9, 2021 "Ban Mahurević" June 09, 2021	
<p>11:50-12:05 Systematic treatment</p> <p>12:05-12:20 Emerging science and programs – IPIVA II</p> <p>12:20-12:35 Setting national priorities for primary prevention role of GPs</p> <p>12:35-12:45 Coffee break (15 minutes)</p>	<p>Borislav Belcar, Croatia / Head of the Dept Internal Oncology at the UH Zagreb</p> <p>Mirjana Virović, Jukić, Croatia / Head Dept of Medicine, University Hospital Split</p> <p>Jedranka Karuza, Croatia / KOHOM</p>
Liver disease management - million little decisions, not a single big one	
<p>12:50-13:05 HCV report on cancer: setting priorities, investing wisely and providing care for patients</p> <p>13:05-13:20 Impact of COVID-19 on mental health and social isolation perception</p> <p>13:20-13:35 Prioritizing health promotion / Building resilience and mental health support and encourages citizens to make healthy choices</p> <p>13:35-13:50 Lifestyle approach for a healthy liver</p> <p>13:50-14:05 EU policy for 2021: HCV elimination will reduce cancer</p>	<p>Ibvali Andre and Rolfberg Felipe, Switzerland / WHO Headquarters Geneva</p> <p>Danijela Štimac Grbić, Croatia / European Public Health Alliance (EPAH) and Sanja Miladić Milenović, Croatia / Croatian Society of Gastroenterology and Hepatology and EASL, Paris/Paris Medical Health Committee</p> <p>Silvia Zelmon-Sagi, Israel / Head of School of Human Health Sciences University of Haifa Tel Hashomer and Head of Department of Gastroenterology and Hepatology and EASL, Paris/Paris Medical Health Committee</p> <p>Tonimir Sokol, Croatia / MDP</p>
This event has been made possible thanks to generous support from Ministry of Health of the Republic of Croatia, National Foundation for Civil Society Development, City of Zagreb and its administrative center, Zagreb County, and other partners.	

globalnom napretku dokumentiralo je mnoga važna zbivanja, kako na globalnoj razini, tako i u regiji, koja uključuju kontinuiranu političku predanost, donošenje nacionalnih planova za eliminaciju hepatitisa u sve više zemalja, olakšavajući pristup liječenju hepatitisa, posebno hepatitisa C, značajni pad trendova smrtnosti, što ukazuje na učinkovitost bitnih intervencija duž kontinuma skrbi. Međutim, ovo je izvješće otkrilo i ukazalo na nedostatke poput nesrazmernosti dijagnoza i potrebe za ubrzanjem puta prema eliminaciji u većini zemalja, a to se uglavnom može postići, prema riječima **prof. Adriane Vince**, "proširivanjem probira za liječenje, podizanjem svijesti, promjenama načina praćenja pokazatelja, kontinuiranom edukacijom liječnika primarne zdravstvene zaštite i njihovih timova te multidisciplinarnim pristupom rizičnoj populacijom koje su u većini zemalja nedovoljno testirane".

Sastanak je bio sastavljen od 3 sesije u koje nas je uveo **prof. Stjepko Pleština** isticanjem kako "rak jetre ima omjer smrtnosti i incidencije oko 93% što ga čini rakom s najlošijom prognozom. Globalna je incidencija i dalje najveća u regijama u razvoju a muškarci imaju otprilike tri puta veći rizik od razvoja karcinoma jetre nego žene. Oko 80% novih slučajeva raka jetre zabilježava se u manje razvijenim regijama, ali i u zemljama zapadne Europe kao i u Sjedinjenim Državama gdje možemo vidjeti oko 5% porasta godišnje incidencije hepatocelularnog karcinoma. U Republici Hrvatskoj trenutno HCC je sedmi po redu uzrok smrti od raka a više od 50% svih pacijenata s naprednim hepatocelularnim karcinomom nije pogodno za kirurško liječenje."

Sesije su detaljnije prikazale trenutnu sliku HCC-a u Hrvatskoj, prikazale velike korake naprijed u dijagnozi i liječenju HCC-a u posljednjih 20 godina, potrebu za multisistemskim praćenjem bolesti jetre (koje je, kako je prikazano u prezentaciji **dr. Borislava Belev-a** "od velike važnosti u trenutnom procesu donošenja odluka u liječenju HCC"), dotakle se političkih

planova poput EU for Health 2021., ukazale na potrebu za dalnjim, pojačanim naporima **hrvatske kao i globalne zajednice da, sukladno preporukama WHO Europe, ubrzaju svoj put ka eliminaciji virusnih hepatitisa, jednog od glavnih uzročnika HCC-a te dodatno skrenule pozornost na potrebu podizanja svijesti i jačanja napora o rastućem problemu masne jetre, posebice nealkoholne masne bolesti jetre kao i drugih jetrenih bolesti s obzirom da njihovo zanemarivanje može dovesti do daljnjih komplikacija poput hepatocelularnog karcinoma (HCC).**

Obzirom da je HCC veliki izazov za koji se tek naziru neke nove mogućnosti liječenja **prof. Tajana Filipec Kanižaj**, navela je "da je HCC jedna od najbrže rastućih indikacija za transplantaciju u svijetu" te bismo "trebali uložiti puno napora kako bismo poboljšali naše programe probira i spriječili razvoj HCC "

Veliku pažnju privuklo je predavanje **dr. Andre Ilbawi-a** iz SZO na temu lani objavljenog Izvještaja o raku. "Očekuje se da će se broj dijagnoza na rak udvostručiti u sljedećih 10 godina te globalno predstavljati vodeći uzrok prerane smrti u narednim desetljećima. Porast bremena raka također će utjecati na gospodarstvo. Imajući na umu da više od polovice pacijenata svoju dijagnozu sazna tek u kasnom stadiju ima za posljedicu, osim povećanja smrtnosti, i povećanje potreba za dodatnom skrbi što doprinosi povećanju troškova."

Globalni teret karcinoma koji brzo raste, stavlja dodatne napore na pojedinaca i društava, kao i obitelji, dodatan je razlog za u ulaganje u prevenciju i bolji probir i dostupnosti terapija.

Predavači su se osvrnuli i na COVID-19 prijetnju za javno zdravlje, kojoj svakako treba posebna pažnja, no koja je ujedno ukazala i na važnost ne zapuštanja prethodnih dostignuća u javnom zdravstvu pogotovo u borbi protiv bolesti jetre te globalnim posljedicama koje su nastale zapuštanjem situacije tj. usporavanja i/ili vraćanja unazad što je u nekim dijelovima svijeta dovelo do gubitka teško postignutog zamaha u eliminaciji virusnih hepatitisa kao i drugih jetrenih bolesti.

Obzirom da su prioriteti, kako EU tako i Republike Hrvatske, određeni u smislu prevencije raka kojeg uzrokuju infekcije (poput hepatitis C), tako naporci ka postizanju cilja Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) tj. eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. pridonose ostvarivanju tog prioriteta.

Prof. Adriana Vince ukazala je na „najveće izazove vraćanja se virusnog hepatitisa u fokus kao i na sumnju hoćemo li postići eliminaciju ali to nije razlog što ovo nije izgovor da se ne vratimo na problem jer je smrtnost ogromna. Najbolje bi bilo primijeniti nacionalne smjernice za hepatitis, koje je većina zemalja prema smjernicama SZO uvela u svoje nacionalne planove za hepatitis, ali one se jednostavno ne provode. Što se tiče Hrvatske, plan smo završili 2019. godine, ali on nije proveden te još uvijek sjedi u Ministarstvu zdravstva i ništa ne poduzima po tom pitanju.“ Istaknula je potrebu za uspostavu nacionalnog programa probira ili neke vrste novog istraživanja u općoj populaciji samo da se vidi gdje smo trenutno. Također je naglasila Medicinsko društvo usredotočeno na reorganizaciju nakon razdoblja COVID-a, na cijepljenje protiv COVID-19 koje je iscrpilo sustav. Obzirom, COVID 19 problem

neće nestati, pacijentske organizacije bi trebale aktivno sudjelovati, izjasniti se o svojim potrebama i problemima te progovoriti o zaboravljenim potreba.“

Prof. Musić Milanović je ukazala na potrebu poboljšavanja prehrabnenih navika u Hrvatskoj obzirom da je gotovo je svaka peta odrasla osoba u Hrvatskoj 2017. bila pretila, što je više od prosjeka EU-a (18 % u odnosu na 15 %). A pogotovo zabrinjavajući su podatci o povećanju stope prekomjerne težine i pretilosti među djecom. Obzirom da više od polovine odraslih osoba (54 %) ne jede voće svakodnevno, a i konzumacija povrća je na vrlo niskoj razini jer gotovo 45 % odraslih ne jede povrće svakodnevno, do nužnog poboljšanja neće doći bez značajne promjene svijesti šire javnosti.

DAN 2 10.06.2021. Javna akcija Mobilnim InfoHep Centrom povodom MEĐUNARODNOG NASH DANA, Cvjetni trg, Zagreb u vremenu 10-13 sati

U skladu s informacijama prezentiranim tijekom predhodnog dana, a povodom obilježavanja Međunarodnog dana nealkoholne masne jetre organizirane su i javnozdravstvene akcije mobilnom klinikom Mobilnim InfoHep Centrom - medicinskim vozilom opremljenim za pružanje usluga na terenu. 10 lipnja 2021., na sam dan Međunarodnog dana nealkoholne masne jetre, uz podršku i u suradnji s uredom za zdravstvo Grada Zagreba i stručnjacima KB Merkur na Cvjetnom trgu u Zagrebu, široj javnosti su ponuđene usluge Mobilnog InfoHep Cetra odnosno pregled jetre transientes elastografijom uređajem FibroScan®, testiranja na hepatitis C brzim testovima iz sline, te savjetovanja.

DAN 3 11.06.2021. Javna akcija Mobilnim InfoHep Centrom povodom MEĐUNARODNOG NASH DANA, Korzo, Rijeka u vremenu 10-14 sati

Obilježavanje Međunarodnog NASH Dana nastavilo se 11. lipnja održavanjem javne akcije na Korzu u Rijeci, u suradnji s KBC Rijeka, gdje su široj javnosti ponovno ponuđene usluge Mobilnog InfoHep Cetra.

Javno obrazovna kampanja Međunarodnog dana nealkoholne masne jetre po prvi put se obilježila 12. lipnja 2018. godine s ciljem povećanja vidljivost te hitnosti edukacije šire javnosti o bolestima nealkoholne masne jetre koji pogađaju više od 115 milijuna ljudi širom svijeta.

DAN 4. 12.06.2021. međunarodni stručni skup održan u Hotelu 4 Opatijska cvijeta, u Opatiji.

Obzirom na javnozdravstveni značaj međunarodnog NASH-a dana, posljednji dan događanja stavio je poseban naglasak na NASH kao "tihu epidemiju 21. stoljeća". Nakon održane dvije javnozdravstvene akcije ovaj je događaj s ciljem povećanja svijesti o NASH-u među medicinskom zajednicom, zaokružio Hrvatski tjedan jetre predstavljanjem trenutne NAFLD / NASH situacije u regiji. Događaj je okupio, što osobnim sudjelovanjem što virtualnim, eminentne europske stručnjake na području nealkoholne masne bolesti jetre, kao i kardiologe, endokrinologe i pedijatre. S obzirom na javnozdravstvenu važnost bolesti jetre, cilj

ovog događaja bio je ukazati na važnost zajedničkog pristupa dijagnozi i praćenju pacijenata s bolestima jetre.

Organizacijom ovih vrlo uspješnih događaja Društvo "Hepatos" je jasno pokazalo da Hrvatska može predvoditi ovaj dio Europe u zdravlju jetre i brizi za pacijente s bolestima jetre te raditi na podizanju **svijesti i jačanju zdravstvenih napora u prevenciji karcinoma jetre odnosno hepatocelularnog karcinoma (HCC)**.

Događaj je privukao pažnju medija te smo do sada zabilježili ukupno 14 medijskih istupa (od čega 6 TV istupa i 8 tiskovina/portala) a ujedno je i dobio pohvale od okupljenih stručnjaka, srodnih organizacija te pojednaca na svom "izvrsnom i vrlo aktualnom programu koji pokriva teme od najvećeg interesa"

Organizacija ovih događaja omogućena je zahvaljujući potpori:

POVODOM MJESECA BORBE PROTIV RAKA JETRE, HRVATSKO DRUŠTVO ZA BOLESTI JETRE „HEPATOS“ BILO JE DOMAĆIN MEDTALK-A, POD NAZIVOM „NEALKOHOLNA MASNA BOLEST JETRE – TIHA EPIDEMIJA“

26. listopada, 2021., povodom **Mjeseca borbe protiv raka jetre**, Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ bilo je domaćin ovogodišnjeg MedTalk-a, pod nazivom „Nealkoholna masna bolest jetre - tiha epidemija“, koji se organizirao virtualno.

Važnost primarne i sekundarne prevencije HCC-a kroz rano otkrivanja i redovito praćenje bolesnika koji imaju predisponirajuće čimbenike za razvoj kronične bolesti jetre s naglaskom na bolesnike s NAFLD-om bila je tema **MedTalk-a** kojoj su se odazvali vodeći stručnjaci RH na području bolesti jetre kako bi razmijenili znanja i

iskustva te izradili prijedlog skice puta HCC bolesnika kroz zdravstveni sustav. Izrada ovog dokumenta odgovor je na potrebe bolesnika kako bi im se olakšalo suočavanje s HCC dijagnozom u trenutku kad je postavljena.

Oboljeli od hepatocelularnog karcinoma često nemaju znakove bolesti sve do uznapredovalog stadija kada nije moguća primjena nikakvih metoda koje bi rezultirale izlječenjem već preostaju samo sustavno liječenje ili palijativna skrb te se nameće potreba što ranijeg dijagnosticiranja. Kako se većina uzroka ciroze i raka jetre može prevenirati, nužno je raditi na upoznavanju stanovništva s čimbenicima rizika, promicati zdrav način života i identificirati bolesnike pod rizikom koji moraju ući u sustav praćenja radi ranog otkrivanja raka jetre.

O samoj bolesti, faktorima rizika, znakovima bolesti, koje ipak neki oboljeli primijete te važnosti što ranijeg otkrivanja, razgovarali su sljedeći govornici:

- doc. dr. sc. Mario Šekerija - voditelj Registra za rak RH i voditelj Odjela za maligne bolesti HZZJZ
- prof. dr. sc. Neven Ljubičić - predsjednik Hrvatskog gastroenterološkog društva
- prof. dr. sc. Ivica Grgurević - pročelnik Zavoda za gastroenterologiju, hepatologiju i kliničku prehranu, KB Dubrava
- dr.med. Tomas Matić, v.d. pročelnika Dnevne bolnice Sveučilišne klinike Vuk Vrhovac KB Merkur

- dr. med. Vjekoslava Amerl Šakić – KoHOM
- prof. dr. sc. Stjepko Pleština – predsjednik Hrvatskog društva za internističku onkologiju i predstojnik Klinike za onkologiju KBC-a Zagreb
- mr. sc. Tatjana Reić – predsjednica Hrvatsko društva za bolesti jetre "Hepatos"

Poznata hrvatska zdravstvena novinarka Hrvatske televizije gđa. Ruža Ištuk moderirala je diskusiju u kojoj su kao sudionici prisustvovali članovi Društva „Hepatos“ i drugih udruga bolesnika, KOHOM-a, Hrvatskog gastroenterološkog društva, Hrvatskog društva za internističku onkologiju, Hrvatskog društva za dijabetes i bolesti metabolizma, Studentskog zbora Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Međunarodne udruge studenata medicine Hrvatska (CroMSIC).

Kroz panel diskusiju uvaženi stručnjaci prezentirali su rezultate trenutnog stanja iz prakse, podijelili svoja znanja i savjete te sagledali kako trenutna COVID-19 situacija utječe na daljnje korake vezane uz probir, prevenciju i rano liječenje HCC-a.

Skup je, u ime domaćina, otvorila **mr.sc. Tatjana Reić** ističući važnost ove teme za oboljele, kako se bolesnici snalaze jednom kad je postavljena dijagnoza te kako im olakšati put kroz zdravstveni sustav nakon dijagnoze, dok je **doc.dr.sc. Mario Šekerija** iznio epidemiološke podatke iz Registra za rak RH a koji ukazuju na činjenicu da je u Registru trenutno preko 50% bolesnika s rakom jetre nepoznatog stadija bolesti te nužnost boljeg fokusa i praćenja NAFLD pacijenata.

1. Posumnjati na NAFLD
2. Potvrditi sumnju
 - Biokemijski indeksi za steatozu
 - UZV
 - CAP/Atenuacijsko oslikavanje
3. Isključiti druge uzroke bolesti jetre
 - Alkohol
 - HBV,HCV
 - AIH, PBC, PSC
 - WD, HFE, AAT
4. Odrediti stadij fibroze
 - Biokemijski: FIB4, NSF
 - Elastografija
5. Ovisno o tome daljnji postupak
 - Obiteljski liječnik
 - Hepatolog
 - Biopsija jetre?
 - Probir na varikozitete jednjaka
 - Probir na HCC

zoom

Predsjednik Hrvatskog gastroenterološkog društva **prof. Neven Ljubičić**, osvrnuo se na primarnu i sekundarnu prevenciju s posebnim osvrtom na populaciju s NAFLD-om nakon kojeg se **prof. Ivica Grgurević** nadovezao predstavljajući smjernice za praćenje NAFLD, te ulogu novih metoda u praćenju bolesnika s NAFLD-om.

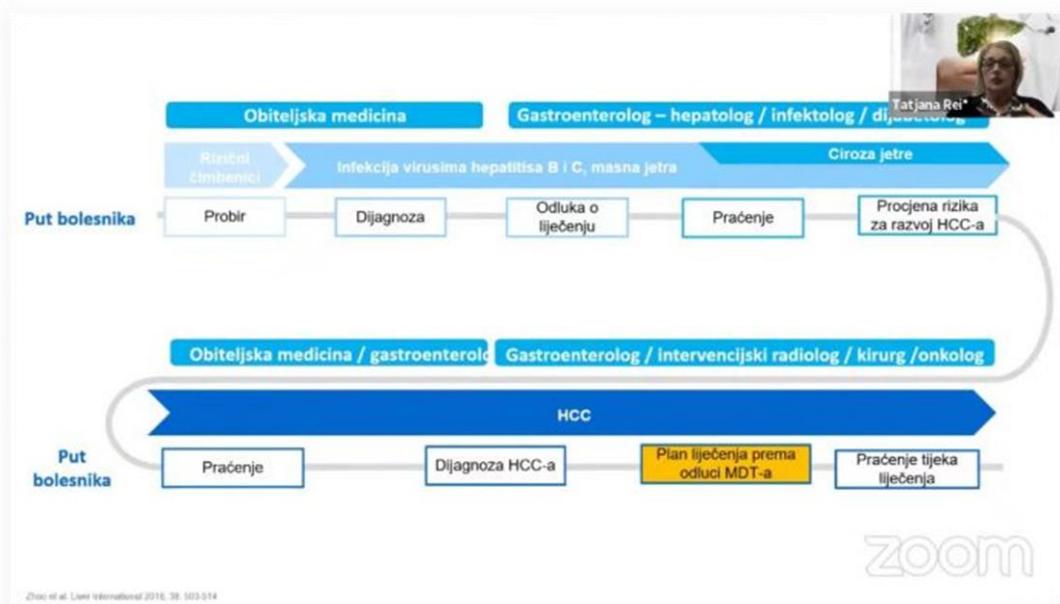
Dr. Tomas Matić v.d. pročelnika Dnevne bolnice Sveučilišne klinike Vuk Vrhovac KB Merkur govorio je o NAFLD-u kod bolesnika s dijabetesom te se osvrnuo na prevenciju razvoja fiboze jetre/ciroze/HCC-a.

Liječnica obiteljske medicine **dr. Vjekoslava Amerl Šakić** istaknula je važnost ranog prepoznavanja i dijagnosticiranja bolesti, kako prepoznati rizične bolesnike (debljina, dijabetes, MetS, hipertenzija) u ordinacijama obiteljske medicine te njihova suradnja sa sekundarnom i tercijarnom zdravstvenom zaštitom.

Predsjednik Hrvatskog društva za internističku onkologiju i predstojnik Klinike za onkologiju KBC-a Zagreb **prof. Stjepko Pleština** upoznao nas je s posljedicama neodgovarajućeg

praćenja rizičnih bolesnika i otkrivanju kasnim stadijima bolesti na cijeli zdravstveni sustav i društvo u cjelini navodeći: „ *Mene posebno veseli suradnja koju smo uspostavili među ustanovama gdje doista možemo pružiti vrhunsku skrb i u Hrvatskoj koje nas ne treba biti sram ni pred najrazvijenijim zemljama. Sistemsko liječenje je napredovalo ali još uvijek kaska za ranijim stadijima HCC-a. Dakle naglasak treba staviti na ranije otkrivanje u fazi kad je bolest izlječiva..“*

Mogućnosti liječenja raka jetre značajno su poboljšane u posljednjim godinama, stoga je rana dijagnoza kritičan korak za smanjenje smrtnosti od raka jetre, kao i osvještavanje javnosti o važnosti prevencije te ranog liječenja raka jetre.

Prije samog zaključka diskusije okupljeni su donijeli **zaključke i preporuke** prikazane u Putu bolesnika sa svrhom što bolje informiranosti šire javnosti o važnosti ranog otkrivanja i redovitog praćenja bolesnika, koji imaju predisponirajuće čimbenike za razvoj kroničnih bolesti jetre a posljedično tome i za razvoj HCC-a.

MOBILNI INFOHEP CENTAR:

Mobilni InfoHep centar (MIHC) oformljen je kao prvi, i do danas glasi kao najbolja i najpotpunija „link to care“ jedinica u regiji. Medicinsko vozilo opremljeno je uređajima za testiranje, a zajedno s pratećim stručnim medicinskim i volonterskim timom postali su garancija najbolje medicinske skrbi.

Mobilnost tima omogućuje nam pristup teško dostupnom stanovništvu i ranjivim skupinama poput Udruga veterana Domovinskog rata, terapijskih zajednica, beskućnika, zatvorenika ... MIHC pruža izravan kontakt zaražene osobe s (lokalnim) liječnikom te se na taj način svima pruža jednaka mogućnost i bolji pristup socijalnim i zdravstvenim uslugama, posebno teško dostupnim i/ili ranjivim populacijama.

Tijekom 2021. MIHC usluge su ponuđene:

19.05.2021.

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" u suradnji s NZJZ SDŽ su pružili usluge Mobilnog InfoHep Centra zaposlenicima NIRS Splita i članovima njihovih obitelji. Ovim akcijama smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 28 osobe su pregledale jetru elastografijom
- 30 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

25.05.2021.

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" u suradnji s Domom zdravlja Gospić i KBC Rijeka su pružili usluge Mobilnog InfoHep Centra stanovnicima gradova Lovinac i Gospić. Ovim akcijama smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografijom

uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 33 osobe su pregledale jetru elastografijom
- 40 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

26.05.2021.

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" u suradnji s Domom zdravlja Gospic i KBC Rijeka su pružili usluge Mobilnog InfoHep Centra stanovnicima gradova Lički Osik i Perušić. Ovim akcijama smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografiom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 39 osobe su pregledale jetru elastografiom
- 46 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

10.06.2021 Zagreb

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" povodom Međunarodnog dana masne jetre, u suradnji s KB Merkur su pružili usluge Mobilnog InfoHep Centra stanovnicima grada Zagreba. Ovom akcijom smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografiom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 36 osobe su pregledale jetru elastografiom
- 60 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

11.06.2021 Rijeka

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" povodom Međunarodnog dana masne jetre, u suradnji s KBC Rijeka su pružili usluge Mobilnog InfoHep Centra stanovnicima grada Rijeke. Ovom akcijom smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografiom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 104 osobe su pregledale jetru elastografiom
- 150 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

21.06.2021.

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" u suradnji s NZJZ SDŽ su pružili usluge Mobilnog InfoHep Centra sudionicima 12. Kongresa KOHOM-a koji se održavao u Šibeniku i članovima njihovih obitelji. Ovom aktivnosti smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografiom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 7 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 12 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

21.06.2021.

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" u suradnji s NZJZ SDŽ su pružili usluge Mobilnog InfoHep Centra osoblju i zatvorenicima u Zatvoru u Šibeniku. Ovom aktivnosti smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact, testiranje brzim testovima na HCV i HIV uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 19 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 14 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C

○ 25 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

25.06.2021.

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" u suradnji s terapijskom zajednicom Papa Ivan XXIII pružili su usluge Mobilnog InfoHep Centra štićenicima zajednice. Ovom akcijom smo ponudili mogućnost testiranja brzim testovima na hepatitis C i HIV, te pregled jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 21 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 13 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 34 osobe je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

18.09.2021

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" povodom 24. Dana Volontera, u Đardinu, u Splitu, u suradnji s NZJZ SDŽ su pružili usluge Mobilnog InfoHep Centra stanovnicima grada Splita. Ovom akcijom smo ponudili mogućnost testiranja brzim testovima na hepatitis C i HIV, te pregled jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 25 osoba je pregledalo jetru elastografijom
- 10 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 40 osobe je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

09.11.2021

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" su ponudili usluge Mobilnog InfoHep Centra u suradnji s Udrugom 142. brigade HV u prostorijama HGSS-a Drniš.

U suradnji s liječnicima KBC Split i NZJZ SDŽ veteranima smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact, testiranja brzim testovima na hepatitis C i HIV uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 19 osoba je pregledalo jetru elastografijom

- 14 osoba se testiralo brzim

testovima na hepatitis C

- 20 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

11.11.2021

Aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" su ponudili usluge Mobilnog InfoHep Centra u Imotskom u suradnji s HVIDRA Imotski i liječnicima NZJZ SDŽ. Veteranima smo ponudili mogućnost pregleda jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact, testiranja brzim testovima na hepatitis C i HIV uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 32 osoba je pregledalo jetru elastografijom

- 5 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 36 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

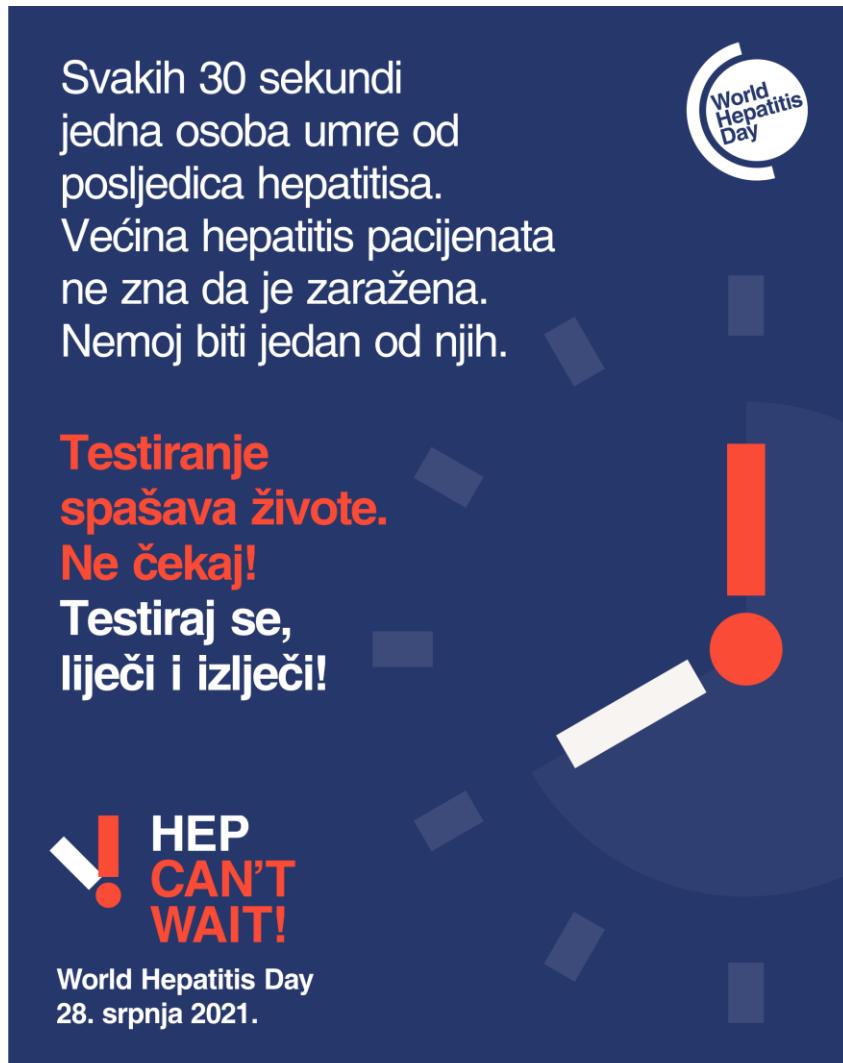
11.12.2021.

Povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti aktivisti Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos" u suradnji s terapijskom zajednicom Papa Ivan XXIII i NZJZ SDŽ pružili su usluge Mobilnog InfoHep Centra štićenicima zajednice. Ovom akcijom smo ponudili mogućnost testiranja brzim testovima na hepatitis C i HIV, te pregled jetre elastografijom uređajem Fibroscan 530 compact uz motivacijsko-savjetodavni razgovor sa liječnicima

- 11 osoba je pregledalo jetru elastografijom

- 11 osoba se testiralo brzim testovima na hepatitis C
- 60 osoba je obavilo informativno/ savjetodavni razgovor

SVJETSKI DAN HEPATITISA 2021.

#WorldHepatitisDay
worldhepatitisday.org

Hepatos
Ministarstvo
zdravstva

NASTAVNI INZOV
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
UZGOVODSTVUZ
ZDRAVSTVENIM SREDINAMA

World Hepatitis
Alliance

Hrvatsko društvo za bolesti jetre "HEPATOS" tijekom 2021., sukladno tradiciji, bilo je nositelj NACIONALNE KAMPANJE „Hepatitis ne može čekati“ koju smo provodili uz potporu Ministarstva zdravstva i u partnerstvu s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo.

Svjetski Dan Hepatitisa (WHD) koji se u cijelom svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, od 2011. godine obilježava 28. srpnja ujedinjuje svjetsku hepatitis zajednicu kako bi pro aktivno djelovala utječući na stvarne promjene u svojim lokalnim sredinama.

Budućnost bez hepatitisa globalni je prioritet SZO i World Hepatitis Alliance (WHA) koji je jedino ostvariv povećanjem broja dijagnosticiranih i liječenih osoba s HBV i HCV infekcijom. S tim ciljem osmišljena je kampanja „Hepatitis ne može čekati“, kojoj se pridružilo i Društvo "Hepatos", kako bi smo podsjetiti sve dionike na putu ka eliminaciji virusnih hepatitisa da je čak i za vrijeme COVID-19 pandemije neophodno je nastaviti pružati usluge testiranja, liječenja i skrbi te tako pokušati izbjegavati korake unazad kako ne bismo izgubili teško postignut zamah u eliminaciji virusnih hepatitisa.

Predstojnik Klinike za infektologiju KBC Split, **prof. dr. sc. prim. Ivo Ivić, dr. med.**, ovom prilikom se još jednom pridružio dugogodišnjim naporima Društva te je naveo: „Kronični

hepatitis B i C su glavni uzročnici raka jetara, a često su godinama i desetljećima bez simptoma. Oko 60% karcinoma jetara posljedica su nepravodobnog testiranja i liječenja virusnih hepatitisa B i C“.

Društvo "Hepatos" je organizacijom vrlo uspješnih događaja te primjerima dobre prakse, poput mobilne klinike - **Mobilnog InfoHep Centra „koji u Hrvatskoj pruža sveobuhvatne usluge povezivanja u skrb za virusne hepatitise“** istaknutim kao *"inovativnim modelom pružanja usluga"* u Izvješću SZO [*"Interim guidance for country validation of viral hepatitis elimination"*](#),(objavljenom neposredno prije obilježavanja WHD-a) jasno pokazalo da Hrvatska može predvoditi ovaj dio Europe u zdravlju jetre i brizi za pacijente s bolestima jetre poput virusnih hepatitisa.

S ciljem informiranja ciljane populacije, mladih te zdravstvenih djelatnika ali i donosioca političkih odluka jer je politička volja, Društvo je koordiniralo aktivnosti usmjerene na obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa eng. World Hepatitis Day (WHD) u Hrvatskoj

Te aktivnosti su uključivale:

- kampanju na društvenim mrežama koju je vidjelo više od 200.000 osoba
- 02. srpnja: sudjelovanje tijekom stručnog Simpozija povodom WHD na Infektološkoj klinici „Dr. Fran Mihaljević“ u Zagrebu tijekom kojeg su članovi Društva održali predavanje
- 17. srpnja: tradicionalno upućeni dopisi Nacionalne kampanje predsjedniku RH, Premijeru, članovima Vlade, ministrima, te svim novoizabranim zastupnicima u Saboru kako bismo im skrenuli pozornost na probleme ali i napretke u eliminaciji virusnih hepatitisa.
- Povodom Svjetskog dana hepatitisa 28.07.2021 Hrvatsko društvo za bolesti jetre "Hepatos" je, pridržavajući se svih propisanih epidemioloških mjera, pružalo usluge HCV testiranja i pregleda jetre Fibroscan® uređajem u svom InfoHep Centru u suradnji sa NZJZ SDŽ, a s ciljem informiranja šire javnosti i uvrštanja zaraženih u sustav skrbi.
- Sudjelovalo u globalnoj video štafeti koju je WHA organiziralo kako bi što više organizacija ukljucilo i povezalo u obilježavanje.

Tako smo navedenim akcijama a) poduprli širenje svjesnosti o potrebi prevencije, testiranja i liječenja hepatitisa, b) promicali univerzalnu zdravstvenu skrb za sve hepatitis rizične skupine i c) radili na širenju partnerstva i podizanja svijesti u borbi protiv virusnog hepatitisa.

Mr.sc. Tatjana Reić, predsjednica Društva, izjavila je: „*Kako bi se zadržali na putu ka eliminaciji virusnih hepatitisa čak i za vrijeme COVID-19 pandemije, neophodno je nastaviti pružati usluge testiranja, liječenja i skrbi te tako pokušati izbjegavati korake unazad kako ne bismo izgubili teško postignut zamah u eliminaciji virusnih hepatitisa.*“

Eliminacija hepatitisa u Republici Hrvatskoj započinje s pronalaženjem desetaka tisuća nedijagnosticiranih pacijenata. Upravo je veliki postotak nedijagnosticiranih pacijenata najveći problem u dostizanju globalnog cilja Svjetske Zdravstvene Organizacije – eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine.

Bez pronalaženja nedijagnosticiranih i njihovog uključivanja u sustav skrbi eng. *linkage to care*, planirana eliminacija ostat će samo neostvareni san, koji utječe na desetke tisuća građana Republike Hrvatske.

Prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) 1,1 milijun smrti tijekom 2019. uzrokovano je posljedicama virusnih hepatitisa B i C poput ciroze i hepatocelularnog karcinoma (HCC).

Prema procjenama epidemioloških istraživanja **u Hrvatskoj oko 25 000 osoba ima kronični hepatitis B, a oko 40 000 osoba su nosioci protutijela na hepatitis C**. Eliminacija hepatitisa u Republici Hrvatskoj započinje s pronalaženjem nedijagnosticiranih pacijenata među kojima je 12.000 osoba koje se, prema procjenama matematičkih modela, trebaju liječiti od kroničnog virusnog hepatitisa C.

Upravo je veliki postotak nedijagnosticiranih pacijenata najveći problem u dostizanju globalnog cilja Svjetske Zdravstvene Organizacije – eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine.

Nadamo se i očekujemo da će relevantne institucije RH i donositelji odluka, imajući u vidu važnost pravovremene dostupnosti učinkovite terapije, osigurati daljnju podršku u provođenju prevencije i liječenja hepatitisa jer ove zaraze su važan javnozdravstveni problem koje mogu rezultirati cirozom i rakom jetre te u Europi svake godine oduzimaju 168.500 života. Većina tih smrtnih slučajeva mogla se spriječiti pravovremenim testiranjem i liječenjem, a u slučaju hepatitisa B, cijepljenjem.

Stigma bolesti jetre poput ciroze i hepatocelularnog karcinoma, uzrokovanih hepatitism B ili C česti su razlog nezabilježenih uzroka smrtnih slučajeva zbog čega veliki udio globalne populacije nije svjestan problema, a malo vlada namjerava dati prioritet eliminaciji hepatitisa. SZO procjenjuje da je dijagnozirano samo 10% kronično zaraženih virusom hepatitisa B od kojih samo 22% se liječi te 22% zaraženih virusom hepatitisa C .

Čak i za vrijeme pandemije COVID-19, virusni hepatitisi nastavili su oduzimati tisuće života svakog dana a nizak broj testiranja i, sukladno tome, liječenja značajno negativno utječe na dostizanje globalnih ciljeva SZO za eliminaciju hepatitisa do 2030. godine. Od vitalnog je značaja osigurati neprekiniti program cijepljenja protiv hepatitisa B i povećati usluge testiranja i liječenja hepatitisa B i C što uključuje i „manje zaslužne“ grupe poput zatvorenika ili osoba koje koriste intravenozne droge.

Svjetski dan hepatitisa je odlična prilika za implementaciju prioritetnih aktivnosti iznesenih u [Globalnom izješču o napretku za HIV, virusni hepatitis i spolno prenosive infekcije](#), kojeg je SZO objavila u svibnju 2021. Aktivnosti poput boljeg informiranja javnosti i praćenja hepatitis zaraze s ciljem pravovremenog liječenja i izbjegavanja dalnjih posljedica i komplikacija virusnih hepatitisa, jačanja uloge civilnog društva u nacionalnim programima prevencije te pojednostavljenja pristupa testiranju i liječenju u zajednicama preporuke su SZO kako bi se ojačali nacionalni i međunarodni naporci za eliminaciju hepatitisa, potaklo djelovanje i angažman pojedinaca, političkih dionika i javnosti te naglasila potreba za globalno većim odazivom testiranju i liječenju.

Kao i uvijek, a posebno u susret Svjetskom danu hepatitisa, naše aktivnosti bile su usredotočene na korisnike koji nas kao i tijekom cijele godine mogu kontaktirati u InfoHep Centru:

- pozivom na besplatni telefon **[0800 400 405](tel:0800400405)**
- online Savjetovalištu: [www."Hepatos".hr](http://www.)
- mailu Savjetovališta: [pitanja@"Hepatos".hr](mailto:pitanja@)

MEĐUNARODNA SURADNJA

Vezano uz međunarodnu suradnju predsjednica "Hepatos" a, mr. sc. Tatjana Reić, i članovi Društva tijekom 2021. sudjelovali su na mnogobrojnim međunarodnim aktivnostima, od kojih izdvajamo sljedeće:

04.02. WHO Svjetski dan raka

Pod gestom "UNITED ACTION AGAINST CANCER" održan virtualno kao i sljedeći događaji:

Svjetski dan raka EASL Patients synergies

Svjetski dan raka GCCN Coalition Connection:Covid-19

25.02. EPIS

LIVE WEBCAST

The screenshot shows a live webcast interface. On the left, there's a video feed of a woman wearing headphones. To her right is a document titled "Joint Declaration: towards a European Common Health Data Space". The document is a scanned page with text and some small diagrams. Below the document, there's a list of bullet points and a section titled "Contributing states" which shows flags of several countries. At the bottom of the page, there's some small text and logos.

Osnovan 2016. godine, Europski summit o inovacijama pacijenata (EPIS) platforma je za zagovornike pacijenata iz cijele Europe kako bi razgovarali o svim aspektima digitalnog zdravlja i postigli konsenzus o stavu pacijenata o različitim pitanjima koja se odnose na digitalni svijet i zdravlje. Godišnji summit pruža jedinstvenu priliku europskim zagovornicima pacijenata da se okupe kako bi razgovarali o zajedničkim problemima te pronašli rješenja. Summit koristi inovativan višejezični i višejezični format kako bi zagovarateljima pacijentskih prava omogućio da saznaju više o razvoju digitalnog zdravlja i razgovaraju o tome kako osigurati jači glas pacijenta u digitalnom zdravstvenom ekosustavu.

26.02. DICE webinar

Organizacijom događaja " Beating Colorectal Cancer - The Value of Total Patient Support/ Pobjediti rak debelog crijeva i crijeva - vrijednost ukupne podrške pacijentima" započeo je Europski mjesec svjesnosti o raku debelog crijeva - # ECCAM2021.

Ovom webinaru se, pridružilo nam se 130 ljudi iz raznih europskih zemalja

Nakon uvodnog izlaganja predsjedavajuće DICE-OM Dore Constantinides, okupljeni su mogli čuti i prezentacije Johna F. Ryana, direktora za javno zdravstvo, Generalne direkcije za zdravlje i sigurnost hrane pri Europskoj komisiji (EC), Bartosza Arlukowicza, člana Europskog parlamenta MEP i predsjedavajućeg člana BECA i Tomislav Sokol, europarlamentarac i član BECA-e. Njima su se pridružili Iris Landsdorp-Vogelaar izvanredna profesorica Odjela za

javno zdravstvo Sveučilišni medicinski centar Erasmus, Rotterdam i onkolog Roberto Persiani predsjednik EuropaColon

02.03. ESMO Guidelines

Ovaj webinar održan je s ciljem promicanja medicinske prakse na temelju ESMO Smjernica za kliničku praksu., usredotočujući se na određenu postavku tumora; mladi onkolog predstavio je klinički slučaj, dok ga je urednik predmeta i glavni autor relevantnih ESMO smjernica kritički analizirao te predstavio preporuke smjernica. Praktični onkolog istaknuo je izazove i pitanja vezana uz svakodnevnu praksu i primjenjivost preporuka smjernica, istovremeno pružajući priliku za internetsku interakciju uživo između publike i stručnjaka.

05.03. WHO RCC-THV grupa Regular Call

Tijekom sastanka 2 članice su s kolegama iz cijele WHO Euro regije stjecali nova znanja i vještine. Tijekom sastanka ojačali smo međusobne odnose s kolegama iz većine Europskih zemalja te otvorili dijalog za buduću međunarodnu pomoć i suradnju. Također smo predstavili trenutno stanje u RH te utjecaj koji je pandemija imala na ciljeve eliminacije virusnih hepatitisa

09.03. World Hepatitis Alliance

Članice su sudjelovale su na radionici "EURO 3ND VIRTUAL Town Hall" tijekom koje su imale priliku čuti izvršnog direktora Caryja Jamesa kao i regionalnu članicu Izvršnog odbora te predstavljanje planova WHA-e za Svjetski dan hepatitisa 2021. Naša organizacija je aktivno sudjelovala u raspravi o stigmi te utjecaju COVID 19 na hepatitis pacijente

The screenshot shows a video conference interface. On the left, there is a slide titled "The European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)" which lists the following points:

- ECDC was established in 2005.
- It is an EU agency aimed at strengthening Europe's defences against infectious diseases.
- The organisation is based in Stockholm and has just under 300 employees
- ECDC works in partnership with national health protection bodies across Europe.

On the right, there is a grid of participant video feeds. The grid is organized into sections labeled "WHA" and "Cary". Some names visible in the grid include AnaVisic, Su Wang, Florentina Stolan, Marco Bartoli, Jim Clark, and Lina Nerlander. At the bottom of the screen, there are standard video conference controls for audio, video, participants, Q&A, chat, share screen, and record.

15.-16.03. TAG

Godišnji sastanak Technical Advisory Group Gruzijske vlade u kojem "Hepatos" predsjednica sudjeluje kao jedna od osam savjetnika Gruzijske vlade sa svrhom dostizanja cilja Eliminacije virusnih hepatitisa postavljenih od Svjetske zdravstvene organizacije

18.+25.03. VHPB

Predsjednica Društva sudjelovala je u sastanku koji je okupio stručne dionike iz područja virusnih hepatitisa.

Svrha ovog sastanka bila je sažeti ključne točke za raspravu i navesti konkretnе političke preporuke koje su proizašle iz rasprave kako bi se moglo navesti sljedeće korake za osiguranje bolje budućnosti za osobe s bolestima jetre.

22.-23.03. IEEPO

Članice Društva pratile su virtualni program događaja The International Experience Exchange with Patient Organisations (IEEPO) koji je za cilj imao istražiti kako možemo preći 'od šanse do izbora' i zajedno stvoriti budućnost zdravstvene zaštite

Tijekom događaja iznesene su priče iz stvarnog života iz zajednice pacijenata o perspektivama personalizirane zdravstvene zaštite. Članice su sudjelovale u regionalnim radionicama tijekom kojih su aktivno sudjelovale u razmjeni iskustava i znanja s mnogobrojnim članovima zajednice.

24.03. EUHCV

Cilj ovog četverosatnog virtualnog sumitta je bio okupiti donositelje odluka, stručnjake, članove parlamenta, direktore nacionalnih planova za uklanjanje HCV-a, gradonačelnike, udruge pacijenata, kliničare i europarlamentarce iz cijele Europe kako bi podigli svijest o stanju eliminacije HCV-a do 2030. Godine, prikazali najbolje prakse, kao i naznačili koje su političke mjere potrebne kako bi se više zemalja postiglo eliminaciju HCV-a do 2030. godine.

3. Summit o EU HCV politici pružio je iznimnu priliku sudionicima da

- Pregledaju napredak postignut u posljednjih pet godina kako bi procijenili koliko je Europa udaljena od postizanja cilja eliminacije HCV-a do 2030. godine
- Razmijeniti mišljenja o ulozi i stanju dijagnoze
- Procijenite utjecaj COVID-19 groze na usluge potrebne da bi se postigla eliminacija virusnog hepatitisa

- Razmijenili primjeri najbolje prakse na nacionalnim razinama i razgovaralo o položaju EU-a kao lidera u pomaganju u postizanju cilja eliminacije

Kao zaključak događaja predstavljen je „Call to Action for a Europe free of hepatitis C“ koji se naslanja na dokument „Preporuke za Europsku Komisiju i zemlje članice EU“ proizašle iz zaključaka stručnog skupa na temu raka jetre kojeg smo, 09. lipnja 2020, organizirali pod pokroviteljstvom hrvatskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

31.03. WPA - COVID-19 Vaccine Education: Safety and Equitable Distribution

Webinar Registration

Topic: COVID-19 Vaccine Education and will focus on Safety and Equitable Distribution

Među govornicima bili su i predstavnici:

Pfizer
Johnson & Johnson
AstraZeneca
The World Federation of
Public Health
Associates (WFPHA)

14.04. "Launch of "Psychosocial counselling and treatment adherence support for people affected by tuberculosis"

'Psihosocijalno savjetovanje i podrška pridržavanju liječenja za osobe oboljele od tuberkuloze' novi je tehnički priručnik koji je izradio TB Alert uz podršku Unije, Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i Partnerstva za zaustavljanje tuberkuloze (STBP). Cilj mu je popuniti prazninu koja često postoji u trenutnoj praksi, usredotočujući se na psihosocijalne potrebe klijenata uzrokovane društvenim odrednicama zdravlja i srodnim čimbenicima.

Događaj su sudjelovali članovi RCC Grupe koji uključuju medicinske sestre i druge školovane zdravstvene radnike, vladine i nevladine organizacije i profesionalnih radnika koji se pruzaju usluge vezane za liječenja tuberkuloze, kliničara za tuberkulozu, voditelja programa, kreatora politike i drugih čelnika i ljudi koji s povećanim kapacitetom i podrškom mogu djelovati kao savjetnici i pomagači osobama pogodjenim tuberkulozom

22.04. "Elimination of hepatitis C among people who inject drugs"

Webinar u organizaciji the European association for the study of the liver (EASL). Snimku webinara možete vidjeti na <https://www.youtube.com/watch?v=XO9AuscppGs&t=1935s>

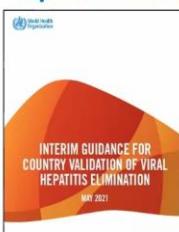
08.06. Izvješće Svjetske zdravstvene organizacije (SZO)

pod nazivom "Interim guidance for country validation of viral hepatitis elimination" objavljeno je 08. lipnja 2021. novo Izvješće u kojem je Mobilni InfoHep Centar naveden je kao primjer dobre prakse.

SZO je razvio ove privremene smjernice za države i druge dionike koji rade na eliminaciji virusnog hepatitisa kao javnozdravstvenog problema, s posebnim naglaskom na virus hepatitisa B (HBV) i virus hepatitisa C (HCV). U izvješću se navodi: " uključujući i inovativne modele pružanja usluga, prikazanih u Sažetom pregledniku primjera dobre prakse: ...; Mobilni InfoHep Centar koji u Hrvatskoj pruža sveobuhvatne usluge povezivanja u skrb za virusne hepatitise ..."

Globalno izvješće o napretku za HIV, virusni hepatitis i spolno prenosive infekcije, 2021 procjenjuje utjecaj, napredak i nedostatke, identificira akcije za poboljšanje učinka te navodi ključne korake potrebne za eliminaciju ovih bolesti kako bi se postigli ciljevi do 2030. godine.

Interim Guidance for the country validation of viral hepatitis elimination – May 2021

Summary Impact and programmatic targets for country validation of elimination

Elimination targets	Elimination of chronic HBV infection as a public health problem	Elimination of chronic HCV infection as a public health problem
2030 GHSS relative reduction reference targets (compared to 2015)	Incidence 95% reduction	Mortality 65% reduction
HBV and HCV, specific absolute prevalence, incidence and mortality targets	HBV EMIC ^a HBV incidence <0.1% - 1/500 prevalence in <5 year - old ^{b,c}	Annual mortality (HBV) <0/100 000 Annual incidence (HCV) <5/100 000 <2/100 000
Programmatic targets	Countries with universal HBV vaccination (HBsAg) >90% HepB3 vaccine coverage >90% HepB timely hepatitis B (HepB-BD) coverage ^d	Treatment and treatment coverage >95% of people diagnosed with HBV and eligible for treatment are treated ^e
	Countries with targeted HBV vaccination (HBsAg) >90% HepB3 vaccine coverage >90% coverage of those infants at risk with timely targeted HepB-BD coverage >90% coverage of maternal antenatal HBsAg testing >90% coverage with enteral for those eligible ^f Additional target: <2% MTCT rate ^g	Treatment and treatment coverage >95% of people diagnosed with HCV and eligible for treatment are treated ^e
		Prevention 0% unsafe injections 100% blood safety 300 needles/drawings/PWID/year

09.-12.06. Hrvatski tjedan jetre pod nazivom „Stari problemi u novoj COVID19 / post COVID19 eri“

Hrvatsko Društvo za bolesti jetre "Hepatos", u suradnji s Hrvatskim gastroenterološkim društvom organiziralo je, po prvi put ikad, Hrvatski tjedan jetre pod nazivom „Stari problemi u novoj COVID19 / post COVID19 eri“ s ciljem nastavljanja višegodišnjeg "Hepatos"-ovog djelovanja na ažuriranju informacija i obavještavanju zdravstvene zajednice, javnog sektora

ali i šire javnost o problemima koje bolesti jetre, poput „tihih epidemija jetre“ (virusni hepatitis i masna jetra) te hepatocelularni karcinom (HCC) nameću društvu u cijelini.

U sklopu događaja održali smo:

- dvodnevni međunarodni stručni sastanak s političkim ciljem i
- dvodnevnu javnu akciju s mobilnom klinikom - Mobilni InfoHep Centar

23.06. EURO Regional Collaborating Committee (RCC-THV) Regular Call održan je s ciljem nastavka praćenja COVID 19 situacije u državama članicama te jačanja suradnje organizacija povezanih u ovoj grupi unutar SZO.

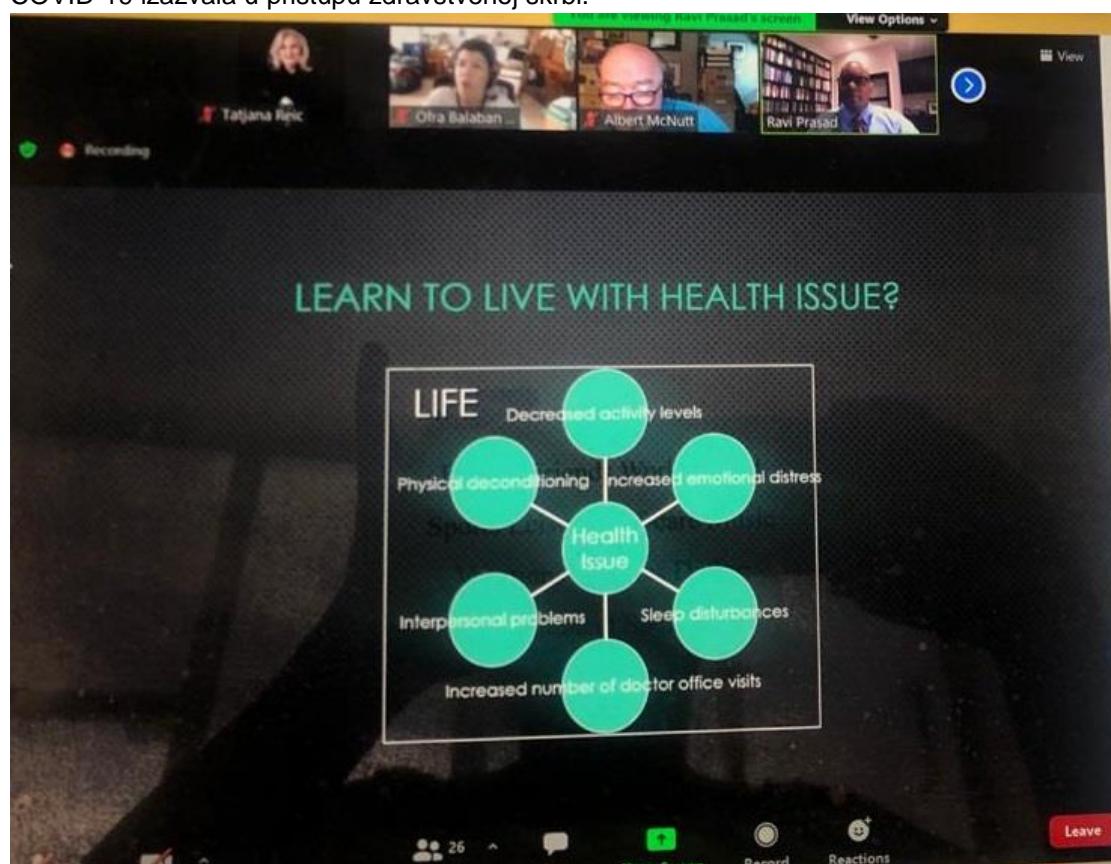
23-26.06. International Liver Congress™ 2021.

je vodeći kongres za bolesti jetre kojem članovi Društva tradicionalno sudjeluju već 16. put a ove se godine održao virtualnim sudjelovanjem. ILC 2021 bio je posvećen rješavanju izazova bolesti jetre iz više perspektiva, oslanjajući se na multidisciplinarnu stručnost. Svakodnevnim sudjelovanjem oslanjajući se na međunarodnu, višegeneracijsku mrežu i koristeći niz metoda učenja, zajedno s tisućama sudionika iz cijelog svijeta raspravljali smo nove ideje te širili znanje i gradili mostove između jetrenih bolesnika i struke

Ovogodišnji ILC 2021 posvećen je potpunoj eliminaciji bolesti jetre. Ovaj izazov globalni sudionici su razmatrali s više aspekata, oslanjajući se na multidisciplinarnu stručnost.

09.06.-07.07. ELPA Educational Training je godišnja edukacija krovne organizacije tijekom koje se kroz 5 dana sudjeluje u edukacijama o napretku i mogućnostima terapija za bolesti jetre .

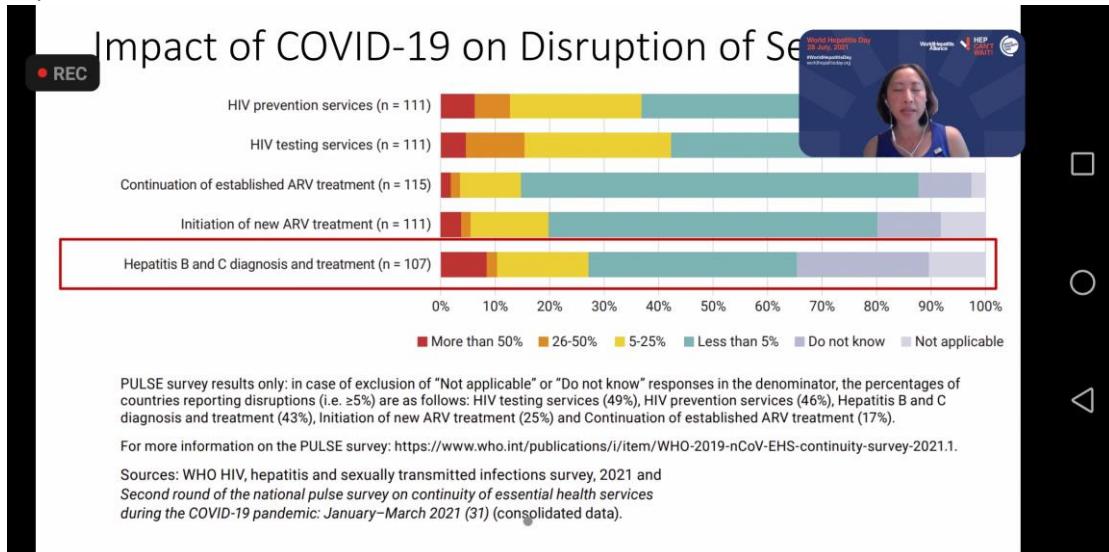
30.06. World Patients Alliance "Access to Healthcare during the COVID-19 pandemic" webinar je održan s ciljem ukazivanja na probleme koje je, za neke je pacijente, pandemija COVID-19 izazvala u pristupu zdravstvenoj skrbi.

15.07. Svjetski savez za hepatitis (WHA) organizirao je sastanak na zahtjev 74. Svjetske zdravstvene skupštine, Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) koja je sada u procesu

razvoja globalnih strategija zdravstvenog sektora za HIV, virusni hepatitis i spolno prenosive infekcije (STI) za 2022.-2030.

WHA je sazvao sastanak sa svim svojim članovima diljem svijeta radi rasprave i konsolidacije odgovora kako bi se nadopunila javna internetska anketa. Tijekom dva sata razgovora sa svojim članovima utvrđeni su prioriteti koje je potrebno odraziti u razvoju strategije oko hepatitisa.

28.07. SZO je povodom Svjetskog dana hepatitisa, a s ciljem obilježavanja dana, bio domaćin globalnog sastanka koji je pružio mogućnost i dao platformu globalnim, regionalnim i nacionalnim čelnicima, kreatorima politike, zajednicama i drugim dionicima kako bi razgovarali o mogućnostima za ubrzanje odgovora na hepatitis kako bi se postigla eliminacija do 2030. Tijekom sastanka predstavljeni su doprinosi i priče iz zemalja iz različitih regija SZO.

06.09. World Patients Association organizirao je Regionalni seminar povodom Svjetskog dana sigurnosti pacijenata (WPSD) koji se obilježava globalno 17. rujna svake godine. Ciljevi WPSD -a su povećati svijest i angažiranost javnosti te globalno razumijevanje i rad na globalnoj solidarnosti i djelovanju svih dionika prema poboljšati sigurnost pacijenata.

16.-17.09. Digital NAFLD Summit 2021

Sudjelovali smo ovogodišnjem sastanku koji je vodeće stručno tijelo EASL organiziralo s ciljem povećanja svjesnosti o rastućem problemu masne bolesti jetre. Ovogodišnji događaj posvećen je ažuriranju informacija o epidemiologiji i važnosti javnog zdravlja ovog stanja te

raspravi o najprikladnijoj definiciji za identifikaciju pojedinaca s većim rizikom od jetrenih komplikacija. Tijekom događaja stekli smo dublji uvid u najnovija razmišljanja u istraživanju NAFLD/NASH od vodećih umova na tom području.

27.09.-01.10. European Health Forum Gastein 2021

Pod naslovom „Rise like a phoenix“ ovogodišni kongres fokusirao se na teme - Zdravlje u srcu otporne budućnosti Europe.

Pandemija COVID-19 pogoršala je živote i radikalno promijenila politički krajolik. Zdravlje ima rijetki trenutak u središtu pozornosti politike: sada je vrijeme za borbu za solidarnost, jednakost i transformaciju zdravstva, unutar Europe i na globalnoj sceni.

07.+09.+30.09. 5th Screening and Linkage to Care Summit “Putting HCV back on the agenda”

Vraćanje HCV -a na dnevni red zdravstva bila je tema ovogodišnjeg Summita SLTC -a 2021 u organizaciji Gilead Sciences.

Središnji koncept Summit bio je kako sve osobe koje se bave njegovom i dobrobiti osoba oboljelih od hepatitisa C povezati i uklučiti u raspravu o pregledu virusnog hepatitisa i povezivanju s njegovom. Povezujući se s kreatorima politike, hepatolozima, liječnicima zaraznih bolesti, stručnjacima za ovisnost, medicinskim sestrama, ljekarnicima, liječnicima opće prakse, epidemiolozima, mikrobiolozima, socijalnim radnicima i ostalim dionicima dijelili smo naša iskustva i zapažanja jer je moto sastanka: Svaki glas, svaka perspektiva su važni.

12.10. TIME TO ACT CROATIA!

Ovo virtualno okupljanje predstavilo je zajednički europski i hrvatski iskorak administracije, pacijenata i struke, u borbi protiv raka!

Tijekom događaja ponavljala se tema „Ne dopustimo da i Hrvatsku COVID-19 sprječi u borbi protiv raka!“

Okupljenima su također predstavljeni konkretni ciljevi sadržani u Nacionalnom strateškom okviru protiv raka, koji je suvremen i prilagođen potrebama pacijenata i vremena u kojem živimo, baš kao i Europski plan protiv raka!

The screenshot shows the homepage of the TIME TO ACT Croatia website. The main header reads "TIME TO ACT. Ne dopustite da vas Covid-19 sprječi u borbi protiv raka." Below the header, there are navigation links: "Početna stranica", "Uživo prijenos", and "Program".

The screenshot shows a live video broadcast from the TIME TO ACT event. The video frame features a woman in a purple blazer speaking, with an EU flag visible in the background. The top of the screen displays the text "Ne dopustite da vas Covid-19 sprječi u borbi protiv raka" and "TIME TO ACT". To the right, there is an "INFORMATION" box containing text about the European Cancer Organisation. At the bottom, there is a text input field for questions and a "send" button.

14.10. From New York to Stockholm: A Tale of Two Cities and Two Viruses

Hosted by Harvey J. Alter, Ph.D., Edward Tate

Dobitnik Nobelove nagrade, Harvey Alter, dr. Medicine, održao je predavanje na temu svog rada s hepatitisom B i drugim virusima.

Alter je dobio Nobelovu nagradu za fiziologiju ili medicinu 2020. godine, zajedno sa suradnicima dr. Michaelom Houghtonom i Charlesom Riceom.

28.-29. 10. VHPB technical meeting na temu HDV virusnog hepatitisa D koji se odvijao digitalno.

“Hepatos” predsjednica članica je ovog uglednog odbora od 2010. a lani je imenovana i doživotnom počasnom savjetnicom VHPB-a kao bivša dugogodišnja (2011-2019) ELPA predsjednica.

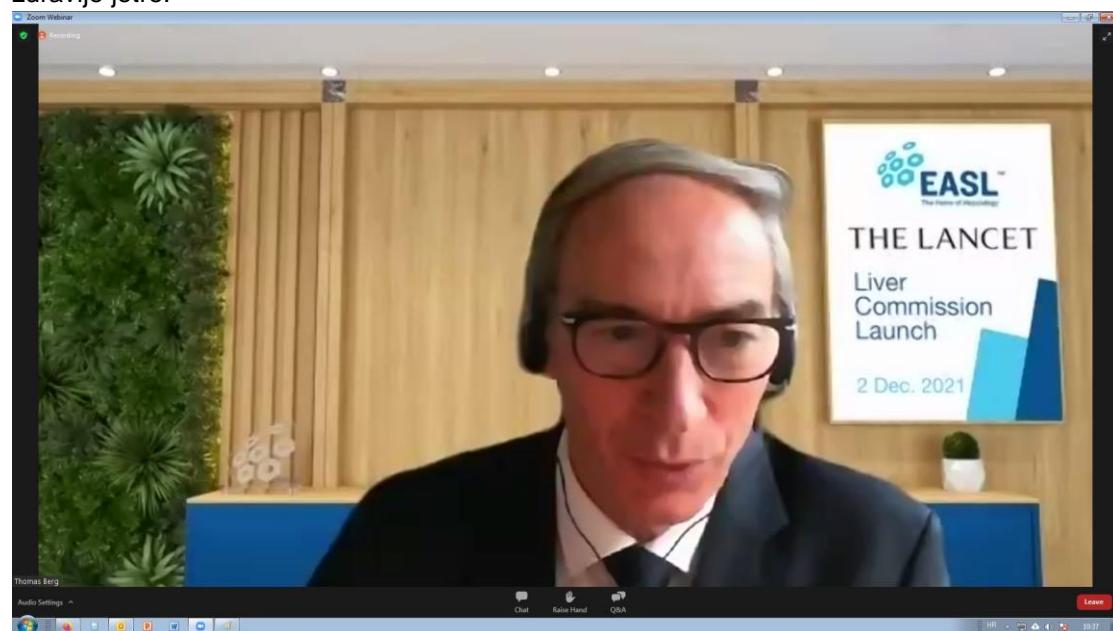
08.-09. 11. IEEPO 2021: ‘Think Global, Act Local’

22.11. EASL’s Patient Forum: Health literacy to empower patients and address inequities

Pridružili smo se okupljenim zagovornicima pacijenata, zdravstvenim stručnjacima i drugim stručnjacima u zanimljivoj raspravi o statusu zdravstvene pismenosti, s posebnim naglaskom na pismenost vezanu za zdravlje jetre.

Zdravstvena pismenost posljednjih je godina u cijelom svijetu dobila značajnu pozornost. Istraživanja pokazuju da je niska razina zdravstvene pismenosti povezana s višim stopama hospitalizacije i duljim razdobljima hospitalizacije, među ostalim izazovima. Čak i u zemljama s univerzalnim zdravstvenim sustavom, gdje građani imaju pravo na besplatno liječenje, razina zdravstvene pismenosti utječe na korištenje zdravstvene zaštite u općoj populaciji.

Europa se suočava s krizom zdravstvene pismenosti jer zdravstveni sustavi postaju sve teži za snalaženje, čak i za obrazovanje ljudi. Političke akcije potrebne su na svim razinama i ključno je imati stavove pacijenata i potrebe koje vode promjenu. EASL Patients Forum 2021 imao je za cilj pomoći u rješavanju ovog problema pružanjem usredotočenog pogleda na zdravlje jetre.

02.12. EASL-Lancet komisija za bolesti jetre u Europi predstavila je niz nalaza i preporuka usmjerenih na bolest jetre u Europi objavljenih u članku: “EASL-Lancet komisija za jetru: Zaštita slijedeće generacije Europljana od komplikacija bolesti jetre i prerane smrtnosti”.

Potaknuti rastućim bremenom bolesti jetre u Europi, tijekom proteklih tri godine stručnjaci iz Europske udruge za proučavanje jetre (eng. European Association for the Study of the Liver skraćeno- EASL) i prestižnog međunarodnog medicinskog časopisa The Lancet pregledali su

i analizirali stanje bolesti jetre diljem Europe, a prioritet im je bio identificirati prepreke poboljšanju zdravlja jetre kao i potrebna rješenja.

Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ iznimno je ponosno na svoju predsjednicu mr.sc. Tatjanu Reić jedinu osobu iz Republike Hrvatske koja je, kao jedna od povjerenica ove prestižne Lancet-EASL komisije, tijekom posljednje tri godine doprinijela vrijednom radu i zajedničkoj suradnji koji ovim događajem dobivaju novi zamah prelazeći u provedbu.

Izvješće predstavlja deset djelotvornih preporuka, od kojih je polovica usmjerena na pružatelje zdravstvenih usluga, a polovica prvenstveno na zdravstvenu politiku. Akcije se odnose na značajan utjecaj bolesti jetre na radno sposobno stanovništvo u Europi, potrebu za ranom dijagnostikom i liječenjem, društvenu stigmatizaciju povezane s bolestima jetre, važnost multidisciplinarnog pristupa i ujednačenost djelovanja diljem Europe.

06.-08.12. UNITE Global Summit 2021

07.12. ACHIEVE "Setting the course for Hepatitis elimination – what the EU can do to help reach the WHO 2030 goal" u Briselu, Belgija

Povodom Svjetskog dana hepatitisa 2021., Europski centar za prevenciju i kontrolu bolesti (ECDC) istaknuo je kako neće biti postignut cilj eliminacije virusnih hepatitisa do 2030. osim ako se hitno ne popune nedostaci u prevenciji, dijagnostici, liječenju, kao i u pružanju pouzdanih nacionalnih podataka. Događaj je imao za cilj podići svijest o hitnoj potrebi da se eliminacija virusnog hepatitisa B i C stavi na pravi put i istraži kako politika EU-a i finansijske inicijative mogu podržati države članice u poticanju eliminacije i pomoći u preuzimanju dobrih praksi diljem EU-a, ali i EU susjedstvu.

10.12. WHO Information Session for civil society representatives on updates on WHO TB

Globalni program za tuberkulozu Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) organizirao je Informativnu sesiju za predstavnike civilnog društva kako bi pružili ažurirane informacije o razvoju smjernica SZO za TB. Kao dio tekućeg dijaloga između SZO-a i predstavnika civilnog društva, webinar je bio prilika za upoznavanje s najnovijim smjernicama SZO-a u područjima prevencije, probira, dijagnoze, liječenja, komorbiditeta, ranjivih populacija i skrbi usmjerene na oboljele. Webinar je također istaknuo planove SZO za nove smjernice koje će biti objavljene 2022. godine.

14.12. Addressing Hepatitis B Stigma and Discrimination Can't Wait

Ovaj webinar okupio je panel za raspravu o utjecaju stigme i diskriminacije na ljudi i zajednice pogodjene hepatitisom.

RADIONICE, SEMINARI I STRUČNI SKUPOVI

Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja najkvalitetnije usluge našim korisnicima te doprinijelo izgradnji kapaciteta Društva u ovom izvještajnom razdoblju su redovni članovi sudjelovali na više radionica, seminara ili stručna skupa vezana za problematiku hepatitis i/ili bolesti jetre. S obzirom na trenutnu COVID-19 situaciju većina događanja održavala se virtualno pa su stoga događanjima pristupili više članova Društva.

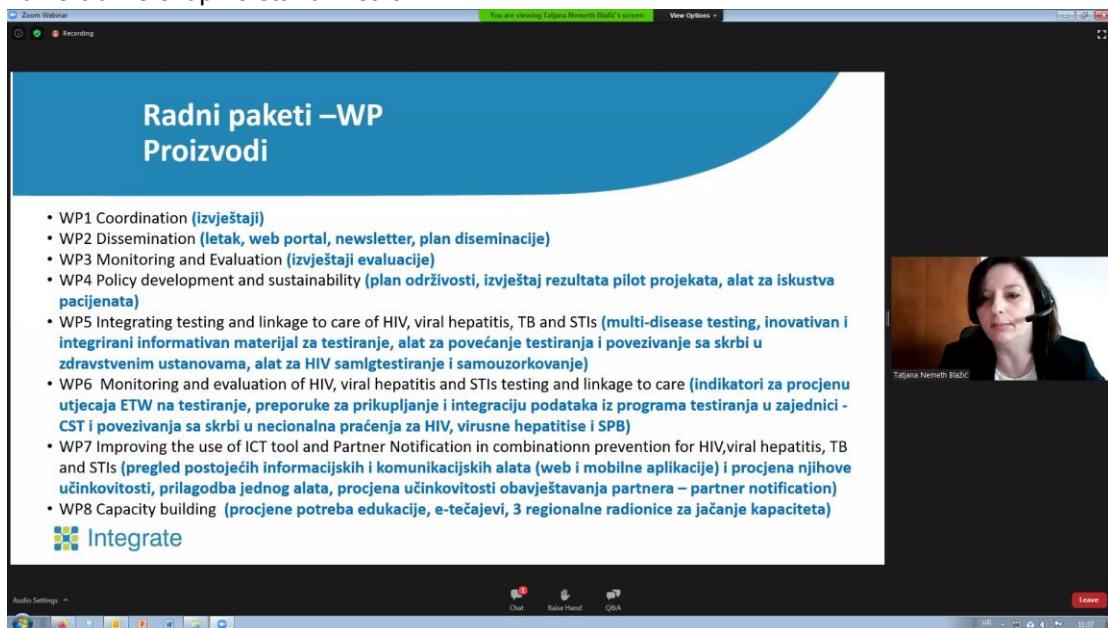
Članice Društva sudjelovale su na sljedećim sastancima koji su okupili međunarodne stručne dionike iz područja virusnih hepatitis i bolesti jetre:

14.-15.01. "Stručni skup "ZAJEDNIČKA AKCIJA INTEGRATE - Nacionalni sastanak dionika" HZJZ

Sastanak na temu epidemiologije, prevencije, ranog otkrivanja i skrbi za oboljele od HIV infekcije, virusnih hepatitis i spolno prenosivih bolesti.

INTEGRATE (Joint Action on integrating prevention, testing, and linkage to care strategies across HIV, viral hepatitis, TB, and STIs in Europe) je projekt zajedničke akcije zemalja članica Europske unije (EU) na području prevencije i liječenja infekcije HIV-om, virusnih hepatitis, tuberkuloze i spolno prenosivih infekcija (SPI) u Europi, sufinanciran iz sredstava Zdravstvenog programa EU-a.

Cilj projekta je integriranim pristupom i aktivnostima poboljšati znanje i razinu svijesti, ranu dijagnozu i povezivanje sa skrbi i preventivnim mjerama u području infekcije HIV-om, virusnih hepatitis, tuberkuloze i SPI. Projekt provodi 29 partnera. Ukupno trajanje projekta je 36 mjeseci (1. rujna 2017. – 31. svibnja 2021.). Zajednička akcija je usmjerena na multidisciplinaran i integriran pristup prevenciji i liječenju navedene četiri skupine bolesti, s obzirom da one imaju zajedničke socijalne i zdravstvene odrednice koje utječu na iste vulnerabilne skupine stanovništva.

Radni paketi –WP Proizvodi

- WP1 Coordination ([izvještaji](#))
- WP2 Dissemination ([letak, web portal, newsletter, plan diseminacije](#))
- WP3 Monitoring and Evaluation ([izvještaji evaluacije](#))
- WP4 Policy development and sustainability ([plan održivosti, izvještaj rezultata pilot projekata, alat za iskustva pacijenata](#))
- WP5 Integrating testing and linkage to care of HIV, viral hepatitis, TB and STIs ([multi-disease testing, inovativan i integrirani informativan materijal za testiranje, alat za povećanje testiranja i povezivanje sa skrbi u zdravstvenim ustanovama, alat za HIV samgtestiranje i samouzorkovanje](#))
- WP6 Monitoring and evaluation of HIV, viral hepatitis and STIs testing and linkage to care ([indikatori za procjenu utjecaja ETW na testiranje, preporuke za prikupljanje i integraciju podataka iz programa testiranja u zajednici - CST i povezivanja sa skrbi u nacionalna praćenja za HIV, virusne hepatitis i SPI](#))
- WP7 Improving the use of ICT tool and Partner Notification in combination prevention for HIV, viral hepatitis, TB and STIs ([pregled postojećih informacijskih i komunikacijskih alata \(web i mobilne aplikacije\) i procjena njihove učinkovitosti, prilagodba jednog alata, procjena učinkovitosti obavještavanja partnera – partner notification](#))
- WP8 Capacity building ([procjene potreba edukacije, e-tečajevi, 3 regionalne radionice za jačanje kapaciteta](#))

 [Integrate](#)

25.01. Radionica Nacionalne zaklade + Webinar sredstva iz EU fonda

2 članice su sudjelovale na Radionici tijekom koje su predstavnici svih udruga kojima je odobrena institucionalna podrška na navedenom natječaju dobili informacije i uputa o kvalitetnoj provedbi odobrenih podrški.

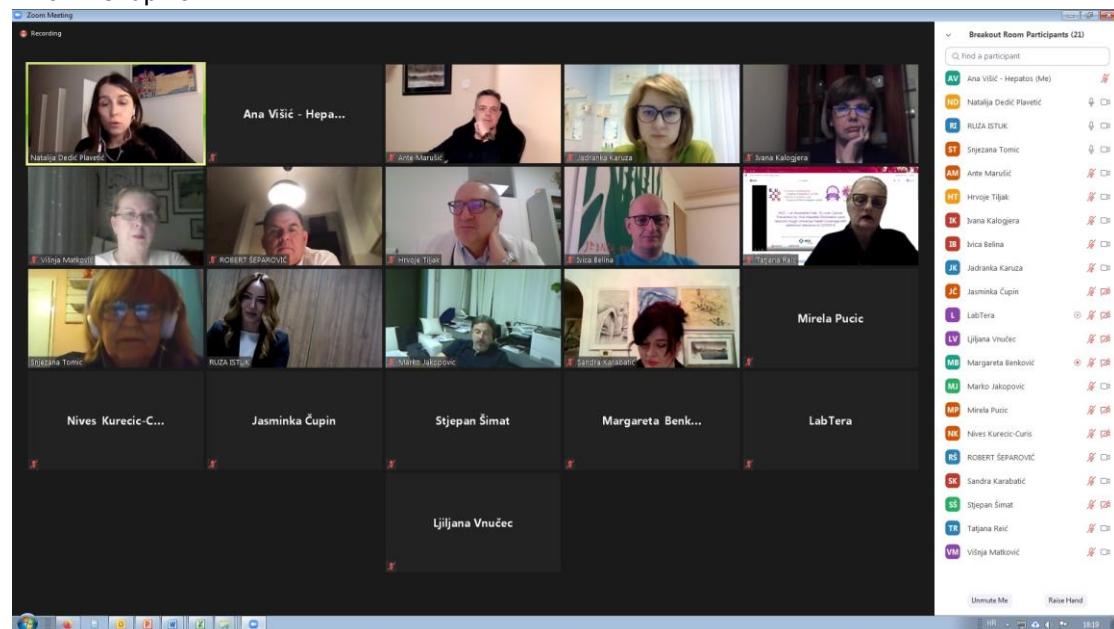
Također smo sudjelovali na radionici „Novi proračun Europske unije od 2021. do 2027. i programi sljedeće generacije za organizacije civilnog društva u Republici Hrvatskoj“ koju je Centar TIM4PIN održao s ciljem informiranja o mogućnostima financiranja za organizacije civilnoga društva u novom višegodišnjem razdoblju provedbe ESI fondova 2021. - 2027. Tijekom radionice čuli smo izlaganjai istaknutih stručnjaka/stručnjakinja za EU fondove.

02.02. KOHOM seminar „Transplantirani bolesnik u ordinaciji obiteljske medicine“ Seminari su na interaktivni način predstavili problematiku dugoročnog praćenja bolesnika nakon transplantacije jetre kroz razgovore obiteljskih i transplantacijskih liječnika. Okupljeni stručnjaci razmatrali su teme vezane za infektivne komplikacije, cijepljenje, dugoročne metaboličke komplikacije poput šećerne bolesti, arterijske hipertenzije, metaboličkog sindroma...

23.02. „Sustav kvalitete u organizacijama civilnoga društva“ u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva koju provodi Udruga „MI“ – Split Tijekom online radionice bolje smo se upoznali sa Sustavom upravljanja kvalitetom za organizacije civilnoga društva OK 2015. 2 članice su do bile informacije vezane za postupak uvođenja sustava, temeljnim područjima i pripadajućim podpodručjima kvalitete, izvorima dokaza, kriterijima i razinama razvoja.

25.02. temu „Bolesnici u središtu borbe protiv raka - Kako spriječiti da „novo normalno“ dovede do lošijih ishoda u liječenju raka“.

Udruga sve za nju zajedno s "HEPATOS"-om i drugim udrugama organizirale su virtualni stručni sastanak zatvorenog tipa na temu „Bolesnici u središtu borbe protiv raka - Kako spriječiti da „novo normalno“ dovede do lošijih ishoda u liječenju raka“. Predsjednica Reić odgovorila je na temu kakvi su rezultati rane dijagnostike hepatocelularnih karcinoma kod nas i u Europi i što predlažete da se uključi u Nacionalni Strateški Plan kod rizičnih skupina?

24.03. IFI Virtualni sastanak Inovativne farmaceutske inicijative (iF!) na temu prava bolesnika i njihove uloge u zdravstvenom sustavu. Tijekom sastanaka se predstavila potreba i raspravljalo uključivanje u izradu dokumenta u formi stajališta (position papera) koji bi naglasio nužnost pozicioniranja bolesnika u središte zdravstvenog sustava s ciljem optimizacije, unaprjeđenja i održivosti zdravstvene skrbi. Sukladno tom cilju, daljnje aktivnosti suradnje iF!-ja s udrugama bolesnika bi se odvijale pod okriljem pet prioriteta, definiranih u skladu s europskim dokumentima čija je svrha pomnije definiranje i pojašnjenje prava oboljelih osoba:

1. Pravo na informaciju i slobodan izbor
2. Pravo na inovaciju
3. Pravo na dostupnost i poštivanje pacijentovog vremena
4. Pravo na individualni pristup

5. Pravo na sigurnost

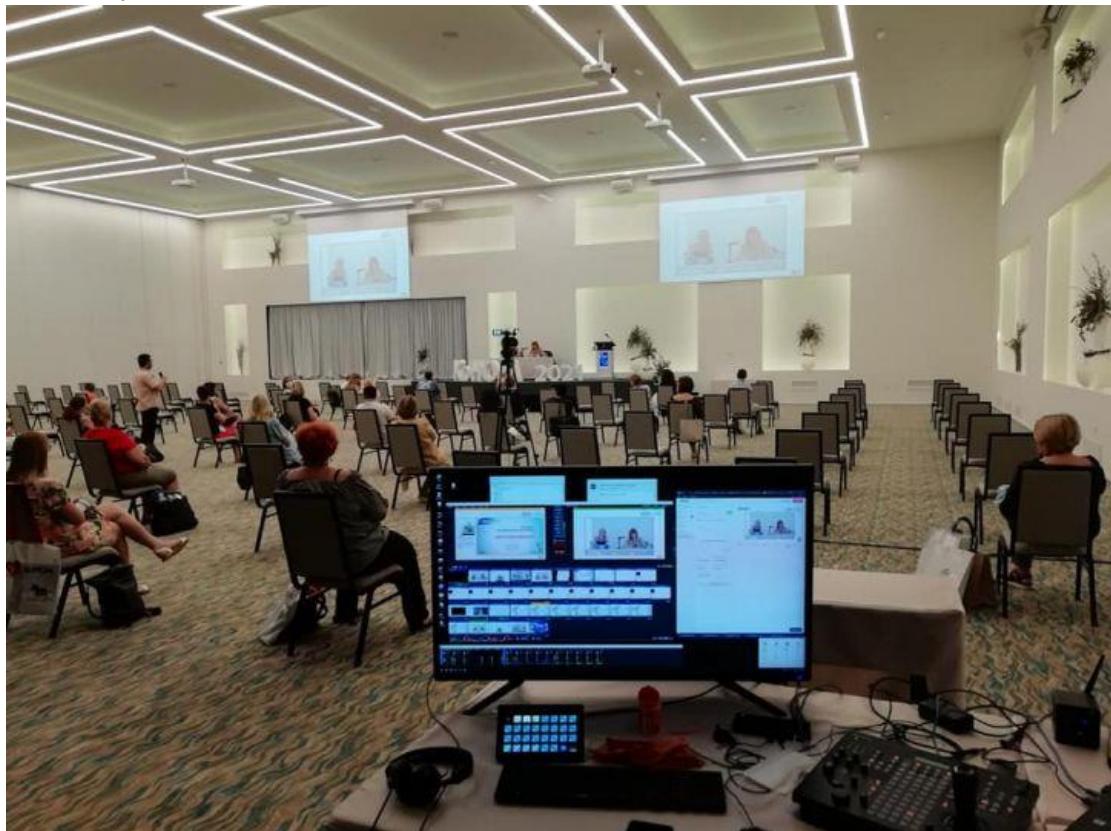
Sastanak je kroz otvoreni dijalog raspravio ideje i mišljenja udruga pacijenata o dokumentu i iF!-jevom stajalištu.

21.06. 12. Kongres KOHOM-a pod nazivom "IZAZOVI OBITELJSKE MEDICINE U 21. STOLJEĆU", Šibenik

Članovi Društva sudjelovali su tijekom prvog dana održavanja kongresa koji se održao od 20. – 23 lipnja 2021. godine u Šibeniku te je okupio liječnike obiteljske medicine kako bi se educirali o napretku u zdravstvu te novim mogućnostima liječenja. Događaj je obuhvatio 4 cjeline (Obiteljska medicina između Štampara i umjetne inteligencije; Onkologija – Najčešća tumorska sijela i njihovi najčešći simptomi – kako ih što ranije prepoznati, obiteljski liječnik kao dio multidisciplinarnog tima; Pandemije nakon pandemije; Mentalno zdravlje u zajednici – posljedice epidemije Covid-19, kako se mijenja svijest ljudi – kako zajednica pomaže, a kako umjetna inteligencija).

Tijekom sudjelovanja na događaju iskoristili smo priliku za umrežavanje s predstavnicima obiteljske medicine te izgradnju bolje mreže potpore za pacijente s bolestima jetre.

Ovom prilikom Predsjednica Društva mr.sc. Tatjana Reić je okupljenim liječnicima obiteljske medicine predstavila rezultate rada Društva.

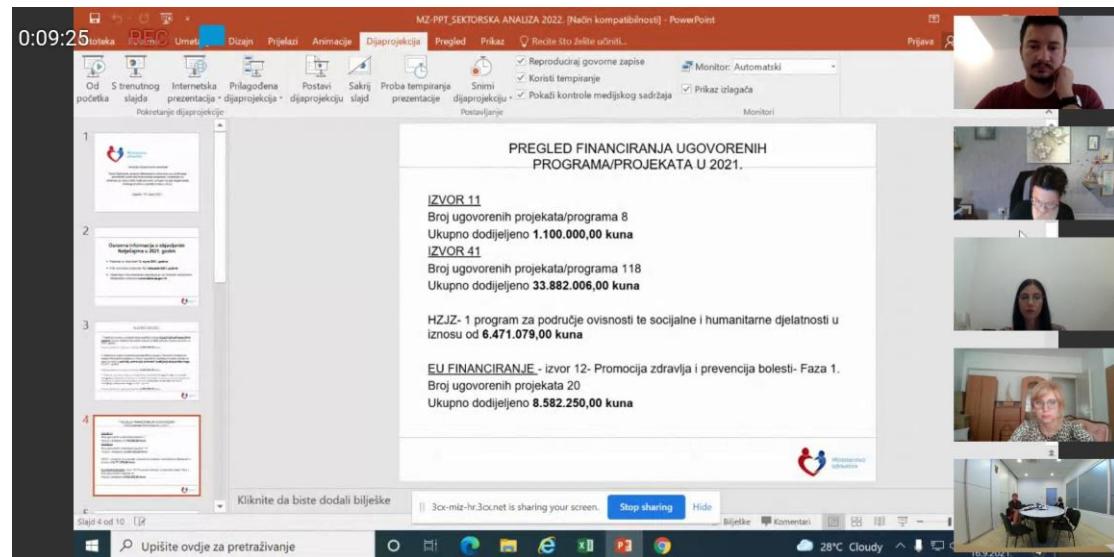
02.07. Simpozij povodom Svjetskog dana Hepatitisa 2021. Virtualno je održan u organizaciji Klinike za infektivne bolesti „Fran Mihaljević“

Predsjednica Društva “Hepatos” mr.sc. Tatjana Reić aktivno je sudjelovala tijekom Simpozija održanim predavanjem kojim je prikazala kontinuirani doprinos “Hepatos”a naporima svjetske zajednice u eliminaciji virusnih hepatitisa do 2030. koji se nastavio i u doba pandemije COVID 19.

16.09. Nacrt Sektorske analize MZ za utvrđivanje prioritetnih područja financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge i druge organizacije civilnog društva iz javnih izvora u 2022. Godini Ministarstvo zdravstva.

Stručnjaci iz Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje održali su redoviti sastanak s udrugama pacijenata. Cilj sastanaka bio je da se potakne komunikaciju između pacijenata i njihovih udruga s institucijama, kako bi se uočile i otklonile prepreke s kojima se pacijenti ponekad susreću te unaprijedilo ostvarivanje prava građana na

zdravstvenu zaštitu.
Sastanak je organizirala Koalicija udruga u zdravstvu, a dosadašnja suradnja omogućila je obostrano korisnu razmjenu iskustava i otvorila mogućnosti za poboljšanje kvalitete zdravstvene skrbi.

22.09. IFI! Radionica tijekom koje su članovima predstavljeni rezultati istraživanja 'Iskustva i zadovoljstvo javnim zdravstvenim sustavom' koje je za iFI! provela agencija IPSOS.

Na sastanku smo također dogovorili i sljedeće korake oko rada na dokumentu 'Uključivanje bolesnika radi poboljšanja zdravstvenih ishod kroz pristup inovacijama' (position paper).

29.09. Sudjelovali smo webinaru: Uvod u digitalni marketing u organizaciji HT-a s ciljem usvajanja osnova digitalnog marketinga.

05.10. Radionica Udruge MI - Razvoj društvenog kapitala u lokalnoj zajednici te modeli partnerstva/suradnje organizacija civilnoga društva u zajednici online radionica u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva

Cilj radionice bio je upoznati sudionike s definicijom i dimenzijom i dobrobiti društvenog kapitala, procjenom društvenog kapitala unutar vlastitih zajednica, definiranje faktora koji utječu na povećanje povjerenja, poštovanja i upravljanja konfliktima u zajednici i načinima kako razvijati društveni kapital kroz programe i projekte u zajednici te primjerima dobre prakse.

19.10. Online sastanak u organizaciji HZJZ kojem su sudjelovali predstavnici Centara za dobrovoljno savjetovanje i testiranje za poboljšanje izvještavanja o testiranjima
Tijekom događaja sudjelovali smo u raspravi u fokus grupama o poboljšanju izvještavanja podataka o testiranjima u centrima za dobrovoljno savjetovanje i testiranje na HIV, virusne hepatitise B i C.

26.10. Med Talk pod nazivom „Nealkoholna masna bolest jetre - tiha epidemija“,

koji je Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ virtualno organiziralo povodom Mjeseca borbe protiv raka jetre.

Važnost primarne i sekundarne prevencije HCC-a kroz rano otkrivanja i redovito praćenje bolesnika koji imaju predisponirajuće čimbenike za razvoj kronične bolesti jetre s naglaskom na bolesnike s NAFLD-om bila je tema MedTalk-a kojoj su se odazvali vodeći stručnjaci RH na području bolesti jetre kako bi razmijenili znanja i iskustva te izradili prijedlog skice puta HCC bolesnika kroz zdravstveni sustav. Izrada ovog dokumenta odgovor je na potrebe bolesnika kako bi im se olakšalo suočavanje s HCC dijagnozom u trenutku kad je postavljena.

Mobilni InfoHep Centar je vozilom opremljenim za provođenje testiranja na terenu omogućuje da zaraženim učinkovito i povećavaju u sustav skrbi potrebnim korionima (eng. Linkage to care) bude što dostupnije svim građanima (bez obzira na mjesto ili dobit) sredinama (vrata podnula i otoci).

- > Ožujak 2014. kao prva, a danas gledi kao i najbolja i najpotpunija „link to care“ jedinica u regiji
- > Mobilno vozilo opremljeno je uređajima za testiranje i pregrad s zaposlenim stručnim medicinskim i volonterskim timom postavlja garantiju najbolje medicinske skrbi
- > Mobilni InfoHep Centar je uključen u kampanju s bolesti jetre s lokalnim lječnicima te se na taj način teško dostupnim populacijama pruža jedinstvena mogućnost i bolji pristup socijalnim i zdravstvenim uslugama

- ◆ 8 država
- ◆ 58 gradova
- ◆ 173 aktivnosti organizirano
- ◆ 3185 osoba testirano i sayedovano

13.11. Konferencija N00LA

Ova konferencija prati napredak Hrvatske u postizanju nula infekcija HIV-a i nula stigme organizirana je od udruge Iskorak.

Tijekom konferencije predstavljen je rad našeg mobilnog InfoHep centra i sudjelovali smo u panel diskusiji tijekom kojih smo odgovorili na pitanja organizatora: "Hepatos" provodi mobilno testiranje? Što je to točno? Možeš li objasniti kako to izgleda? U kojim gradovima je dostupno? Koliko osoba se testira? koji su problemi s kojim se suočavate oko testiranja i kako se mogu rješiti? Kako možemo poboljšati testiranje u HR?

15.-16.11. Patient Association Academy

Predstavnica Društva "Hepatos" mr.sc. Tatjana Reić unaprijedila je komunikacijske vještine i obnovila znanja iz područja zdravstvene pismenosti, financijskog poslovanja, fundraisinga te komuniciranja u kampanji sudjelovanjem na Patient Association Academy. Dvodnevna radionica u organizaciji tvrtke Novartis okupila je u hotelu Trakošćan na hibridnom treningu predstavnike desetak vodećih zdravstvenih NVO iz Hrvatske.

30.11. IFI radna grupa Pravo na informaciju i slobodan izbor.

03.12. 7. Adriatic Liver Forum (ALF2021) pod nazivom "Burning issues in hepatology 2021"

Hrvatsko društvo za bolesti jetre "Hepatos" ponosno je sudjelovalo tijekom događaja koji izuzetno zanimljivim i atraktivnim temama svake godine kroz korisna i zanimljiva predavanja svjetski uglednih stručnjaka za ovo područje ukazuje na potrebe poduzimanja preventivnih aktivnosti usmjerenih na sprječavanje neželjenih ishoda u bolestima jetre.

Predstavnica Društva "Hepatos" mr.sc. Tatjana Reić u ime pacijenata obratila se okupljenima tijekom pozdravnih obraćanja.

Conclusions

- 1) The major barrier before COVID-19 was lack of national screening programs and insufficient political will to establish priority for HCV elimination.
- 2) In most Central European countries, the number of patients treated for HCV has decreased as a result of the COVID-19 pandemic
- 3) Despite the optimism in some countries of the region about the achievement of the goals set by the WHO, ultimately the COVID-19 pandemic meant that experts from any Central European country currently see no chance of achieving them.
- 4) The greatest impact of the pandemic on HCV treatment was observed in Poland due to the role of infectious disease staff in managing HCV infections and their current involvement in the fight against COVID-19.
- 5) HCV elimination in Central Europe IS NOT REALISTIC by 2030?

7th Adriatic Liver Forum
Burning issues in Hepatology 2021
Ultrasound Course for Hepatologists

05.-06.12. Patient Association Academy

Predstavnica Društva "Hepatos" mr.sc. Tatjana Reić unaprijedila je komunikacijske vještine i obnovila znanja iz područja zdravstvene pismenosti, financijskog poslovanja, fundraisinga te komuniciranja u kampanji sudjelovanjem na drugom dijelu Patient Association Academy. Dvodnevna radionica u organizaciji tvrtke Novartis okupila je u hotelu Trakošćan na hibridnom treningu predstavnike desetak vodećih zdravstvenih NVO iz Hrvatske

08.-09.12. Stručni skup na temu unapređenja praćenja ključnih epidemioloških pokazatelja za zarazne bolesti i smrti povezane s drogom

Predsjednica Društva sudjelovala je dvodnevnom Stručnom skupu koji se u vremenu 08.-09.12.2021. održao u Mariji Bistrici.

U organizaciji Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo temu unapređenja praćenja ključnih epidemioloških pokazatelja za zarazne bolesti i smrti povezane s drogom, uz predstavnici Društva "Hepatos", raspravljali su i predstavnikci još 20-ak organizacija civilnog društva koje se bave smanjenjem štete i centara za ovisnost županijskih zavoda za javno zdravstvo

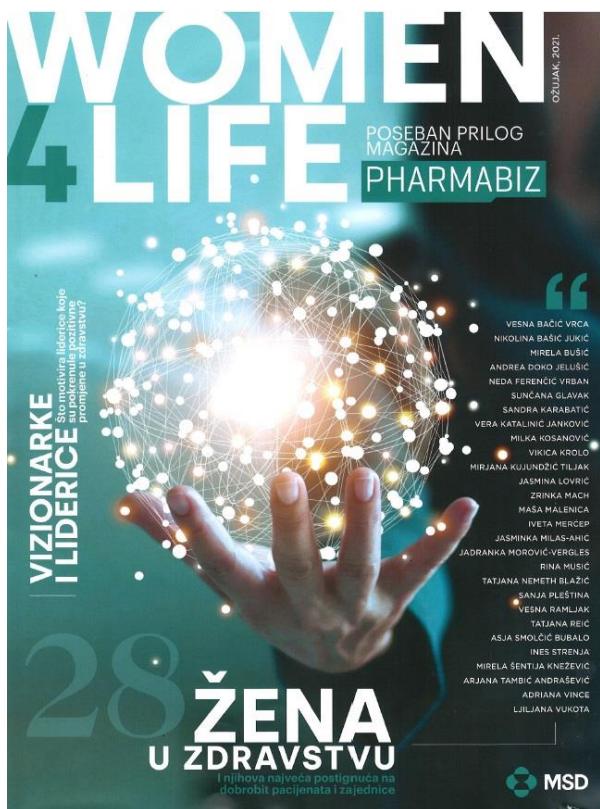
09.12. Zajednica Susret - Okrugli stol na temu „Novi dom - Prevencija institucionalizacije ovisnika“

koji su organizirali Klinika za psihijatriju Vrapče i Dom za ovisnike ZAJEDNICA SUSRET

09.12.. Masna jetra - neprepoznati faktor rizika u infektivnim bolestima

Seminar u organizaciji Hrvatskog liječničkog zbora I Hrvatskog društva za infektivne bolesti

"HEPATOS" PREDSJEDNICA PREPOZNATA KAO VIZIONARKA I LIDERICA HRVATSKOG ZDRAVSTVA

Zahvaljujući višegodišnjem djelovanju i upornosti čime je nesumnjivo doprinijela promicanju zdravlja i poboljšanju kvalitete života, zahvaljujući njenoj posvećenosti poboljšanju zdravstvene skrbi i radu na promicanju inovacija u liječenju čime je na kreativan i proaktiv način pomaknula granice društveno odgovornog djelovanja u zajednici, mr.sc. Tatjana Reić, Predsjednica Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos", zbog svojih postignuća za dobrobit pacijenata i zajednice prepoznata je kao jedna od 20-ak žena vizacionarki i liderica u hrvatskom zdravstvu.

WOMEN4LIFE

Tatjana Reić

DR. VET. MED.
Predsjednica Hrvatskog društva za bolesti jetre "Hepatos"

Profesionalni put...

Danas kad se osvremeni, čini se da je to moralno biti nekako zapisano u zvijezdama – ja i priča o virusnom hepatitusu, posebno nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija 2010. godine uspostavila Svjetski dan hepatitisa 28. svibnja.

Narime, tijekom trudnoće, 1994. godine dijagnosticiran mi je hepatitis C. Moja kći rođena je anti-HCV pozitivna, PCR nedetektibilna. Iako mi je rečeno da bi se njezina anitijela trebala eliminirati u do 12 mjeseci, to je nije dogodilo. Uzimajući u obzir da su četiri duge godine neprospavanih noći i osejanja križica, razmišljajući „Bože, što sam učinila meni najvećim biću...“ Povrh svega sam, djelomično i zbog svoje dijagnoze, ostala bez pošta i umrovljena u dobi od 39 godina. Uzimajući u obzir da su u tom dobu vjerujući at e blatio kraj – i tražiti posao doktora veterinarske medicine, s malim dijetetom i kronicicom (stigmatisiranim) bolešću, bilo je praktički nemoguće. Kee borac po prirodi, uzeo sam stvar u svoje ruke i tijekom 2000. godine, uz ostalim pacijentima iz KBC-a u Split, oformila "Hepatos" – kao prvu pacijentsku organizaciju u Republici Hrvatskoj a ciljem da među-

sobno jedni drugima pomognemo. Hepatos je postal jedna od vodećih organizacija civilnog društva u RH te kao taliva imala presudnu ulogu u tome da probleme hepatitis pacijenata izvrše ispod tepiba te osigura da novi hepatiti budu preprezatari i dobrobitne nezadovoljstvo i dobrobitni problemi, a da se argumentiranim i glasnim istupima gles pacijenata jasno čuje u svim stručnim i političkim raspravama o ovom problemu. Angažirala sam se i na međunarodnoj razini da se učesnici konferencije 2000. u Upravnom odboru Evrope organizacije je European Liver Patients' Association. Živila sam bila predsjednica u dva četverogodišnja mandata (od 2011. do 2015. godine), što mi je uvelike olakšalo da vježe povezujem evropsku i zemljopisno značajnu pacijentsku i domaćinsku stranicu, ali i objavljam izvor informacija o aktivnostima, medicinskim i političkim događanjima u EU, vezanimima uz virusne hepatitise.

Najveći i najpozitivniji događaj u medicini...

Otkriće penicilina. Ovaj uspjeh pokazao je i ustvario put za daljnje, bolje i bolje medicinske rezultate u kudu hepatitisa. O pacijentima i pojedinim prvih direktno djelujućih antiviroznih lijekova koji omogućuju izlječenje kroničnog hepatitisa C znamenatici i stručna zajednica uspoređuju s otkrićem penicilina. To je za mene doista velik uspjeh.

Glas pacijenta se jako dobro čuje i vrlo je vrijedan u globalnim institucijama

PREDsjEDNIK MILANOVIĆ PRIMIO PREDSTAVNIKE HRVATSKOG DRUŠTVA ZA BOLESTI JETRE POVODOM MJESECA BORBE PROTIV RAKA JETRE

Predsjednik Republike Zoran Milanović primio je predstavnike Hrvatskog društva za bolesti jetre „Hepatos”, povodom Mjeseca borbe protiv raka jetre. Svake godine tijekom listopada „Hepatos” dodatno svojim aktivnostima pokušava osvijestiti javnost o prednostima ranog otkrivanja te bolesti.

Na sastanku su predstavnici Hrvatskog društva za bolesti jetre „Hepatos” informirali predsjednika Milanović o tome kako je rak jetre šesta najčešća vrsta raka na svijetu i četvrti vodeći uzrok smrti povezane s rakom te da u Hrvatskoj, u prosjeku, godišnje oboli oko 480 osoba. Istaknuli su kako im je cilj tijekom listopada – Mjeseca borbe protiv raka jetre – što jasnije artikulirati najnovije informacije prikupljene tijekom nedavno održanog stručnog skupa s međunarodnim sudjelovanjem tijekom kojeg je ukazano kako rak jetre predstavlja sve veći javnozdravstveni problem, kako globalno tako i u Hrvatskoj, gdje se broj novootkrivenih bolesnika upeterostručio u odnosu na stanje prije 20 godina.

Predsjedniku je ovom prigodom, u ime hrvatskih pacijenata s bolestima jetre, uručeno otvoreno pismo “10 Asks to Improve Liver Cancer Care in Europe” (10 zahtjeva za poboljšanje skrbi za pacijente s rakom jetre u Europi). European Association for the Study of the Liver, vodeće stručno udruženje za istraživanje bolesti jetre uputilo je ovaj dokument predstavnicima najviših europskih institucija (Europskoj Komisiji, Parlamentu i Vijeću) pozivajući ih da razmotre potrebe:

- pojačanja probira: što ranije otkrijemo rak jetre, to ga možemo bolje liječiti.
- osiguravanja jednakog pristupa za sve: bez obzira na podrijetlo, svaki pacijent trebao bi imati pristup optimalnim informacijama, mjerama i liječenju.
- veće prevencije: većina slučajeva raka jetre može se spriječiti, potrebna je veća svijest o povezanim čimbenicima rizika.

Na sastanku u Uredu predsjednika bili su predsjednica Hrvatskog društva za bolesti jetre „Hepatos” mr. sc. Tatjana Reić, volonteri Društva dr. Mira Baras i Ante Reić, te predstavnice podružnice Grada Zagreba i Zagrebačke županije Koraljka Polak Živković i Marija Tomek. Uz

predsjednika Milanovića bila je savjetnica Predsjednika Republike za odgoj i obrazovanje Jadranka Žarković.

Fotografije: Ured Predsjednika RH, Dario Andrišek

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2021.

IZVORI PRIHODA u 2021. GODINI	HRK
Državni proračun Republike Hrvatske	378.845
Lokalna uprava i samouprava	47.000
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (EC, IPA CBC...)	140.458
Prihodi od finansijske imovine	1.747
Ostali prihodi	6.996
Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0
Ostali prihodi od donacija	116.500
UKUPNO	691.546

RASHODI U 2021. GODINI	HRK
Rashodi za zaposlenike (neto isplate za redovni rad, bolovanje, godišnji odmor, doprinosi iz plaće, doprinosi na plaće, ostali rashodi za radnike)	402.463
Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	8.040
Naknade za obavljanje djelatnosti	8.417
Službena putovanja	22.993
Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (Naknade za obavljanje aktivnosti, Ostale naknade..)	38.962
Usluge telefona, pošte i prijevoza	9.929
Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	9.968
Usluge promidžbe i informiranja (publikacije, oglašavanje u medijima...)	30.666
Komunalne usluge	1.386
Zakupnine i najamnine	5.985
Intelektualne i osobne usluge	13.367
Računalne usluge	6.000
Ostale usluge	0
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	52.466
Energija	3.076
Sitni inventar i auto gume	0
Održavanje / osiguranje službenog vozila	11.388
Reprezentacija (konferencije, edukacije, javni skupovi, sastanci)	2.817
Članarine i kotizacije	1.717
Rashodi amortizacije	62.216
Finansijski rashodi i bankarske usluge	8.023
Tekuće donacije	0
Ostali nespomenuti rashodi (neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine, rashodi za ostala porezna davanja...)	893
Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	0
UKUPNO:	700.772